

Imprimăria, Administrația și
Tipografia:
BRASOVU, piața mare Nr. 22.
Scrisorile neprimite nu se re-
trimite. Manuscrisurile nu se re-
trimite.
Birourile de anunțuri:
Brașov, piața mare Nr. 22.
Inserate mai primite în Viena
Rudolf Mosse, Haasenstein & Vogler
(Otto Maas), Heinrich Schölkopf, Alois
Bernoldi, M. Dukes, A. Oppel, J. Dan-
enberg; în Budapesta: A. V. Gold-
berger, Anton Mezei, Eckstein Bernat;
în Frankfurt: G. L. Daube; în Ham-
burg: A. Steiner.
Prețul inserțiilor: o serie
garnitură pe o coloană 6 cr.
și 30 cr. timbru pentru o pu-
blicare. Publicările mai dese
după tarife și învoială.
Reclame pe pagina III-a o
serie 10 cr. v. a. sau 30 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

(NUMĂR DE DUMINECĂ)

„Gazeta” este în fiecare zi.
Abonamente pentru Austria și Ungaria:
Pe un an 12 franci, pe șase luni
6 franci, pe trei luni 3 franci.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 franci, pe trei luni
10 franci.
Se primumă la toate oficiile
poștale din țară și din afară
și la ad. colector.
Abonamentul pentru Brașov:
la administrația, piața mare
Nr. 22, etajul I., pe un an
10 franci, pe șase luni 5 franci, pe trei
luni 2 franci 50 cent. Cu dușul în
casă: Pe un an 12 franci, pe
șase luni 6 franci, pe trei luni 3 franci.
Un exemplar 5 cr. v. a. sau
15 bani.
Atât abonamentele cât și
inserțiile sunt a se plăti
înainte.

Nr. 198.—Anul II.

Brașov, Duminecă 3 (15) Septembrie

1889.

Brașov, 2 Septembrie v.

Înainte de vr'o lună, când monarhul nostru întorse visita împăratului german și fu primit cu atâta însuflețire în Berlin, crescând speranțele supremaștilor nemți și unguri așa de tare, încât foile lor și prevesteau apropiata cădere a ministerului Taaffe.

Supremaștii privesc cu ochi răi la politica ce-o urmăresc contele Taaffe în Austria. Nemții de acolo sunt nemulțumiți cu ea din cauză, că nu-i lasă să fie ei stăpân pe cea parte a imperiului, cum sunt Ungurii în jumătatea de dincoace a monarhiei, er Ungurii pentru-că se tem că nu cumva prin egala îndreptărire a naționalităților din Austria se se sguđuie dela fundament și supremația lor în Ardel și Țera ungurească.

Demonstrațiile din Berlin pentru o nedespărțită alianță între Germania și Austro-Ungaria, au făcut să credă pe supremaști, în Viena ca și în Pesta, că influința Germaniei va face să se ia jos dela ordinea dălei cestiunea de egală îndreptărire națională în Austria și că în curând cumetrii nemți vor pute da erăși mâna cu cumetrii unguri, spre a asupri în unire pe Slavii și Românii din monarhia.

Dér de astădată se vede că cumetrii și-au greșit socotela, căci nu numai, că nu s'a slăbit poliția cabinetului Taaffe din Austria, dér ea încă s'a mai întărit în urma celor petrecute în Berlin.

Acum un an, când a fost în Viena, împăratul Wilhelm al Germaniei s'a purtat cu mare răceală față cu contele Taaffe și ne aducem aminte, că pe când a decorat pe ministrul Tizza, pentru Taaffe n'a avut nici măcar o vorbă bună. Împăratul german

a vrut să arate, că nu-i place de politica cabinetului Taaffe.

Supremaștii de p'atunci se așteptau la retragerea cabinetului Taaffe, dér acest cabinet a dat dimpotrivă o probă, că politica sa internă nu e dependentă de nici o înfrință din afară și a chie-mat în cabinet pe contele Schoenborn, care este un contrar hotărât al supremaștilor nemți.

Acum din nou se făcure încercări a sguđu poziția contelei Taaffe și etă, că el răspunde prin nufirea ca guvernator al Boemiei a contelei Francisc Thun, care a făgăduit sărbătorește într'o vorbire a sa, că va respecta egala îndreptărire națională „pentru că este în interesul monarhiei ca toate popoarele să se simtă în privința națională multămite” și a mai promis, că va stărui pentru încoronarea împăratului ca rege al Boemiei.

Taaffe, dice o foia din Praga, a voit să dovedescă, că Austria vrea să fie și în viitor stăpână în casa sa.

Speranțele supremaștie au scăzut dér erăși totu așa de tare cum crescuseră, mai ales de când se discută pe față cestiunea încoronării de rege în Boemia.

Decamdată se pregătesc teremul pentru viitoră încoronare, declarându-se că ea nu va aduce cu sine nici o schimbare mai însemnată în constituția, ci va fi mai mult numai o ceremonie cu scopul de a mulțami pe Cehi.

Ungurii, bine sciind că prin încoronarea monarhului ca rege al Boemiei, li-se slăbesce influința în monarhia și se grăbesce realizarea programei federalistice prin stabilirea egalei îndreptărire naționale, amenință prin foile lor că se vor rupe de Austria și că avend totu același

domnitor voru proclama uniunea personală între Austria și Ungaria.

Nu credem însă, că cei din Pesta ar îndrăzni a face acest lucru, căci atunci ar sta ca frunza pe apă; de altă parte suntem convinși, că toate opiniile lor în privința mersului natural al dezvoltării lucrurilor în monarhia sunt și vor rămâne zadarnice.

Nu scim ce viitor va pute ave idea federalistică în monarhia noastră, dér vedem că nisuițele supremaștie nu mai au nici un viitor; ele se vor topi ca cera de căldura rașelor sorelui egalei îndreptărire naționale, care mai curend se mai târziu va trebui să resară pentru toate popoarele monarhiei.

Revista politică.

Din năuntru. Foia germană „Grenzboten” din Lipsca se ocupă cu al 15-lea raport anual al ministerului unguresc de instrucție. În introducerea acestui raport, dat în estras în limba germană, se dice, că scopul publicării lui e „să informeze acurat pe cei din străinătate despre nisuițele și instituțiile culturale ale Ungariei, ca aceia să nu se mai ia după informații false, în care jocă rol cestiunile de partid și de naționalitate, provocând antipatia în contra Ungurilor.”

„Grenzboten” constată acum, că estrasele sunt așa făcute, ca tocmai să înșele publicul din străinătate, căci în ele nu se spune, că școlile populare germane din Ungaria în anii dela 1869—1886 au scăzut dela 1232 la 668! Tocmai trecerea acestor cifre sub tăcere dovedesce, ceea ce de ani se tot strigă, că *Nemaghiarii sunt cu forța fimoși în loc în nisuițele lor de cultură.* Activitatea lui Trefort a păgubit și a strimtorat greu pe Nemaghiari, asta o dovedesce chiar estrasele din raport. Statul înființează în contra legii numai

școle maghiare, cari nu sunt altoeva decât școle de maghiarizare, care se înființează totu în cercuri după naționalitate mixte. Nici școlile de băieți, nici cele de fete, chiar superioare, unguresc nu au atâtu scopul a educa, *cătu mai mult a maghiariza*, căci ce privesc învățătoarele, nu sunt modelul, inspectorii școlari și istorii triste lucruri despre ele.

Nu-i destul, dice foia germană, că dezvoltarea culturală a Nemaghiarilor e împiedecată și strimtorată în mod extraordinar, dér fără nici un folos, căci băiatul țeranului nu mai aude vorbă ungurească în afară de școlă, er în școlă totu nu înveț această limbă grea; nu-i destul, că se perde timpul învățând unguresce, pe când s'ar pute întrebuința altfel mai bine, și așa se lătesce ura în contra limbei unguresc până în coliba țeranului: dér *s'au călcatu legile* în mod fariseic de cătră cei dela stăpânire, preținându-se, ca limba ungurească să fie o a doua limbă de învățământ în școlile nemaghiare, ba chiar ca instrucția să se dea numai în unguresce. Astfel e călcat și §. 17 din art. 44 de lege, unde se dice, că statul să înființeze școle de stat cu limba de învățământ a Nemaghiarilor acolo, unde aceștia trăesc în masse mai mari. Ce devastare aduce după sine maghiarizarea școlilor, se vede din faptul, că în Buda-Pesta sunt 120.000 Germani și cu toate acestea nu e nici o unică școlă germană! Astfel crește numărul reneșților, cari se întrec să trădeze poporul și cari întorc mantaua după vânt.

Nu numai școlile unguresc au scopul de a maghiariza, ci și reuniunile unguresc porecite „Kulturgyleturi”. Deputatul Horvath a dîșu: „Ca să putem fi o națiune, un stat, să luăm făcăriu totu, decât nu vrea să dea de bună-voia.”

Furia maghiarisării a mers până acolo, încât ministrul a poruncit, ca până și în grădinile de copii ale Nemaghiarilor să se vorbească unguresce cu copii. Foia germană arată cum Ungurii

FOILETONUL „GAZ. TRANS.”

Din ce trăesc omenii.

Din Tolstoy, trad. de Moșul.
(Urmare și fine.)

VIII.

Anii trecură. Se implinesc al 50-lea an, de când trăesce Mihail la Simion; trăesce ca și mai înainte, nu iese din casă și nu vorbește un cuvânt de prisos. În totu timpul acesta lung, numai de două-ori îl vedură zimbînd: odată când i-a dat femeia cismarului de cină, a doua-ora când cu domnul străin. Simion era prea indestulit cu calfa lui și nici căl mai întreba de unde-i? Numai de una se teme... se teme că Mihail îl va părăsi.

Odată, când se așeză la olaltă și femeia așeză olele la foc, copii saru pe laviță și se uită afară pe ferestră. La o ferestră lucra Simion, la cealaltă Mihail. Copilul alergă pe laviță până la Mihail, se razimă de umărul lui și se uită prin ferestră.

„Nene Mihail, uite: femeia cu băiețele cele mici nu vine la noi? Una din băiete e schiopă.”

Audind Mihail vorbele băiatului,

și pune lucrul de-o parte și se uită și el afară.

Simion se miră. Mihail nici odată nu se uitase pe ferestră și acum nu se pte despărți de ea. Se uită și Simion afară. El vede în adevăr o femeie îmbrăcată curat, că întră în curte ducend de mână două băiețele, îmbrăcate cu mantale și învelite la capu cu cărpe de lână, — copilele erau una ca alta, numai cătu una din ele era schiopă.

Femeia întră în tinda întunecată, pipăe ușa, o deschide și lasă să intre fetițele înainte.

„Bună ziua!”

„Bine ați venit! Ce poștiți?”

Femeia se așeză la masă, copilele se indesusesc spărioșe pe lângă ea.

„Cismulițe de primăveră pentru fetițe.”

„Încă n'am făcut așa cisme mici, dér putem face. Mihail e meșter în ale cismăriei.”

Simion se uită la Mihail, care nu-și lua ochii dela copile.

Și mai mult se miră Simion de calfa lui. Adevărat, că sunt fetițe frumoșele, cu ochi negrii, grășulii și roșii în față, frumusele sunt și blănuțele lor

și cărpele de pe capu. Dér Simion nu putu înțelege, de ce Mihail se uita într'una la ele, ca și când le-ar cunoșce.

Simion se tocni cu femeia. După ce se învoiră, desfășură măsura, femeia luă copila cea schiopă în brațe și dîșe:

„Copilei acesteia trebuie să-i dai două măsură; pentru piciorul stângu să faci o cismă, pentru cel dreptu trei. Au piciorușe un fel de mar, una ca alta. Sunt gemene.”

Simion luă măsura, cum i-s'a dîșu. Ce s'a întâmplat cu ea? întrebă el. „Așa o băiețică frumoșă! Este ea din nascere așa?”

„Nu, mamă-sa i-a strivit piciorul. Matriona s'amestecă în vorbă.”

„Și nu ești tu mama lor?”

„Nici mamă nici rudeniă... sunt copii de suflet.”

„Copii de suflet... și-i iubesc așa de tare...”

„Cum se nu-i iubesc? i-am hrănit la sinul meu. Am avut și eu un copil, dér mi l'a luat Ddeu, — pe acela nu l'am iubit așa, cum iubesc copilele aceste.”

IX.

Femeia încep să povestescă.

„Sunt vr'o șese ani de atunci,” dîșe ea. „Într'o săptămână au rămas copii fără părinți. Marți fu îngropat tatăl, er Vineri muri mama lor. Eu cu bărbatu-meu trăiam în sat ca țeran de rënd. Ei erau vecinii noștri. Locuim curte lângă curte. Tatăl băiețelor tăia lemne în pădure. Un arbore a căzut peste el, l'a sdrobit astfel, încât i-au ieșit măruntăele. Abia l'au adus acasă și și-a dat sufletul. În aceeași săptămână nevasta lui născu gemeni, pe fetițele aceste. Săracă, părăsită — nu avea pe nimeni în jurul ei, nici o bătrână, nici o fată. Singură a și murit. A doua zi dimineța când cercetai pe vecina, cum am intrat în casă, am găsit o țepănă. Când trăgea să mără, se rostogoli în patu peste copilă și-i scriți piciorul. Se adunară omenii numai decât. Mărta fu spălată, îmbrăcată, o puseră într'unu cosciug și o îngropară. Etă ce au făcut omenii bun. Copilele micuțe au rămas singure. Ce s'ncepem cu ele? Dintre toate femeile numai eu singură aveam băiețu de țifă. Copilul meu era de 8 săptămâni; decamdată am luat și gemenii la mine. Eră se adunară țeranii și s'au

și faci mereu școle, cea mai mare parte din dările Nemaghiarilor; cum Jidovii jacă mare rol, fiind în școlile medii unguresci un jidov totu la cinci școlari, ba la universități totu la trei școlari un jidov, și toți acești Jidovi trecu dreptu Maghiari. Cătu pentru „cunoscințele“, ce se câștigă în școlile unguresci, acestea sunt de a doua mână, ținta de căpeteniă fiindu maghiarisarea.

Cât timp vor domni aceste năsuințe de maghiarisare, în contra cuviinței și a legii, streinătatea — dize fôia germană — va primi cu forțe mare rēcělă tôte rapôrtele despre „succesele“ acestei instrucțiuni, mai alesu Germania, unde aceste nisuințe sunt mai durerosu simțite.

Totă voru mai crede acum șovinistii unguri cu stăpânirea ungurêscă, că potă șe 'nșele lumea cu neadevăruri? Le-a cădutu de totu masca de pe obrazu, cu minciuna nu o mai potă duce. Și altă mântuire nu este pentru ei, decâtu să lase libere naționalitățile să se desvôlte în limba loră maternă, cum le vine loră la socotélă, ér nu cum le place celoru cu gârgăunii maghiarisării în capu.

Din afară. Diarele din România ne aducă sciri de totu interesante, despre cele ce se petrecu în Bulgaria. Evorba, că la 6(18) Septemvre se se proclame independența Bulgariei. Cu tôte desmințirile din Sofia, că Bulgariă nu concentrează trupe și nu primesce arme și munițiuni de rêsboiu, se adevêresce atăt din Odessa cât și din Bucuresci, că în cele din urmă optă zile s'au primit în Bulgaria însemnate transporturi de munițiuni, ce au fostu debarcate la Ruscicu și la Varna. Ba „Naționalul“ mai spune, că prezența în Sofia a doi oficeri superiori austriaci este multu interpretată. Alte diare aducă chiar scirea, că consulul român din Ruscicu și secretarul agenției române din Sofia au anunțat, că în Bulgaria se facu în adevêru însemnate pregătiri militare. De o parte se dize, că aceste pregătiri se facu de témă, ca nu cumva cu ocaziunea manevrelor flotei rusesci din Marea Nêgră să ocupe Rușii portul bulgaru Varna; de altă parte se dize, că pregătirile se facu, pentru că guvernul a hotărîtu să proclame starea de asediu în țêră în contra numeroșilor agenți panslaviști, și rêuă impresiune, ce ar face-o asupra poporului proclamarea stării de asediu, sê o ștêrgă printr'o mare operă națională, care va fi proclamarea independenței Bulgariei și ridicarea ei la rangul de regat.

Se vede, că în vederea evenimentelor

loru ce se așteptă pe ziua de 6 (18) Septemvre, vaporul germanu de rêsboiu „Loreley“, care a sosit în zilele acestea în apele Dunării, a primitu ordinu să stea acolo până la unu contra-ordinu.

SCRILE ZILEI.

Regina României patrôna unui congresu. Din Midellburg (Olanda) i-se scrie „Telegrafului Român“ din Bucuresci: Membrii federațiunei belgiane a societăților de archeologie și geografă, întruniți în congresu aci, s'au dusu la Carmen Sylva (Regina României), care se află la Domburg. Wanwermans, președintele congresului, a oferit Reginei patronagiulu congresului, care a fostu primitu.

Regimentul de infanteriă din locu s'a reîntorsu ér după amiazi dela manevrele de tómnă.

Aniversarea luărei Griviței de cătră trupele române la 20 Augustu 1877 din mânil Turcilor s'a serbatu și în anul acesta cu mare solemnitate în intrêgă România.

Iubire părintescă. Sub acestu titlu scrie „Luminătorul“: Românii din Ciocova, scandalizați până în adêncul inimii de purtarea preotului sêrbesc și de tractarea Românilor în biserica loră în ziua de 27 Augustu n., au trimis 13 conaționali fruntași din mijlocul loră la episcopulu sêrbesc din Timișóra să ridice gravamenu și să cêră respectarea dreptului loră prin instalarea unui preot românesc. Capulu diecesu sêrbesc însê, pôte că influințat sêu sedus, comise netactulu urciosu, încâtu nici nu i-a primitu la sine. Cine nu va pricepe dêră, că este timpul supremă a pune odată capêtu acestei stări anormale, deplorabile, și a se lăpêda de orice comodități și considerațiuni, căci au trecut vremile de a mai tunde și smulge pe Români și în biserică numai pentru binele și mărirea străină?

Trachoma (bôla egiptenă de ochi, s'a ivit în Kalocsa, și încă în măsură înspăimântătoare. Se dize, că mai mult de 2000 de persoane suferu în această localitate de această bôla de ochi. Intrêgă orașul n'are decâtu 22,000 de locuitori.

Din Letca, în Solnocu-Dobêca, ni-se scrie: Domnule Redactor! Vê insciințêz despre o solemnitate frumoasă ce s'a petrecut în comuna noastră Letca, situată lângă Someșu în comitatul Sol-

nocu-Dobâca (odiniôră Chioar). Eu suntu țêranu, nu sciu scrie pe lungu și largu cum s'au întâmplat tôte, dêr vê rog să publicați, că în zilele trecute a venit la noi Alexandru Pocolă, proprietaru în Făgărașiu, care de 15 ani s'a depărtat din comuna sa natală. În acestu timp au murit mulți bêtrâni, dintre cari și părinții sêi. La reîntôrcere a adus o cruce frumôsă la mormintele părinților sêi, la sfințirea căreia au fostu de față toți fruntașii din Letca. Sfințirea o-a sêvêrșit părintele Iônă Paulă, ér cântările le-au executat inteligenții de față sub conducerea teologului Nicodimă Paulă, ér teologulu absolutu Augustinu Paulă a ținut o vorbire, care a storsu lacrimi din ochii tuturor. Vê rog să publicați aceste șire, ca să șescie această faptă, care e o frumôsă recunoscință față de părinți.

Artistul Ionescu, ale căru reprezentatiuni, de Mercur și Joi, au fostu forțe bine cercetate, va mai da cu trupa sa adă și mâne în sala berăriei orășenesc de aici încă două reprezentatiuni. Marți va juca în Săcele. Dorim că bravulu nostru artistu să aibă și acolo succesulu ce l'a avut aici.

Congresul studenților universitari din România se va ține de rëndulu acesta la Ploesci dela 5—8 Septemvre. Ordinea conferințelor e următorea: În 5 Sept. d-lu Grigorescu, absolventu alu facultății de litere din Iași, va vorbi despre „Le quatrieme état“. În 7 Septemvre d-lu Latesă, studentu în medicină din Iași, va vorbi despre „Genialitate și Nebuniă“, și d-lu N. S. Dimitrescu, studentu alu facultății de științe din Bucuresci, despre „Filoxeră“. În ziua de 8 Septemvre, cea din urmă, d-lu N. N. Săveanu, absolventu alu facultății de litere și filozofă din Bucuresci, va vorbi despre „Libertate și Liberalismu“.

Galimberti și Strossmayer. După o împărțire demnă de credêmentu a unei corespondențe din Viena, se dize, că s'a ivit unu conflict între episcopulu Strossmayer și cardinalulu Galimberti. După cum se șcie, Dumineca viitoare se va sfinți noua biserică catolică din Serajevo, și sfințirea după programulu stabilitu trebuia să o sâvêrșescă Nunțiu Galimberti din Viena. La această sêrbătoare invitase arhiepiscopulu din Serajevo, Dr. Stadler, pe toți episcopii croați și pe preoții mai de frunte, Episcopulu Strossmayer într'aceea îi dete reprezentantulu scaunulu papalu a înțelegi, că sê nu ia parte la această sêrbătoare. Strossmayer însê declară, că dên-

sului, ca episcopu titularu alu Bosniei îi este cu neputință de a nu lua parte la o asemenea ceremonie. În urma acestei refuzări, împărțâși Nunțiu Galimberti episcopulu Stadler în Serajevo, că elu nu va sêvêrși sfințirea bisericii și peste totu nu va asista la ceremonie.

Invitare la petrecerea ce se va arangea de tinerimea plugarilor din Brașovulu-vechiu Duminecă, în 3/15 Septemvre 1889 în sala dela „Nr. 1“, în folosulu școlarilor sêraci din Brașovulu vechiu. Bilete de intrare: Loculu I: de persoană 80 cr. de familiă 2 fl. Loculu II: de persoană 60 cr., de familiă 1 fl. 50 cr. Galeriă: de persoană 40 cr. Inceputulu punctu 8 ore. Comitêtul arangiatoru. NB. Oferte mărînimose se primescu cu mulțămîta și se voru chita pe cale diaristică. Programu: 1) „Marșulu lui Horia“, executat de musica națională. 2) „De-aș fi iubit o“, de N. Popovici, executat de corulu mixtu alu plugarilor. 3) „Frunțuliță de sub punte“, solo pentru Tenor. 4) „Condamnarea strugurului“, poezie de A. Panu, declamată de D. Popa. 5) „Iată ziua triumfală“, de Humpel, executat de corulu mixtu alu plugarilor. 6) „Pout pouriu național“, executat de musica națională. 7) „Sub această nêgră stâncă“, de N. Popovici, executat de corulu bărbătescu alu plugarilor. 8) „Barbu Lăutarulu“, vodevilu de V. Alexandri, jucat de D. Oprescu. 9) „Sunt soldat“, de G. Dima, executat de corulu bărbătescu alu plugarilor. — După producțiune urmêză danțu începêndu cu „Călușêrul și Bătuta“.

Ținêndu-se sêmă de scopulu acestei petreceri și de silințele ce și-le dau plugarii brașovecheni de a ține pasu cu progresulu, ceea ce nouș Românilor ne face cnore, publiculu român de sigur se va grăbi ași da obolulu sêu pentru nobilulu scop alu petrecerei și a încuraja pe plugarii noștri în lucrarea loră de înaintare și progresu.

Corespondența „Gaz Trans.“

Selagiu, Valea Crasnei, 10 Sept. 1889.

Domnule Redactor! Ziua de 22 Augustu a. a. c. a fostu pentru învățatori români gr. cat. din Selagiu o zi de tristă aducere aminte, căci în memorata zi și-a perdut „Reuniunea învățătorilor Români Selagieni pe neobositulu și vredniculu ei vicepreședinte, pe Prê On. D-nu Gavrilă Triju, fostu profesor preparandi alu preparandia de stat din Zelau. Această pierdere ni-s'a causat prin aceea, că „părintesculu“ nostru guvern, care pôte vedêndu, că zelosulu și neobositulu profesor, pe lângă implinirea cu sfințeniă a greului sêu oficiu,

totu gândit, ce să facă cu copilele? În sfințit mi-au dîs: Mariă, până una alta, ține copilele la tine, într'aceea ne vom îngriji, ca să le aședăm airea. Copila nevătămătu am pus'o la pieptu să sugă, celeilalte nu i-am dat să sugă, nu-mi venea să cred că va trăi. După aceea, gândeam în mine: de ce să pêră unu sufletu nevinovat? Mi-se facu milă și-i dădui să sugă și ei. Eram tineră, voinică, mă hrăneam bine și Ddeu mi-a dat lapte multu. Doi sugeau, alu treilea aștepta, când se satura unul, lum pe alu treilea la pieptu. Dêr Ddeu a voit că gemenilor să le mērgă bine și să trăiesc, ér pe copilulu meu l'am îngropat în alu doilea an. Dumneșeu nu mi-a mai dat alți copii. Avereă noastră crescu. Acum locuim aici în mōră la neguțatorulu. Cu leașa putem eși, trăim bine... Copii proprii ai noștri nu avem. Cum așu putē trăi, decât n'aș avē aceste mici copile. Trebuie să le am dragi... fără ele m'așu stinge ca o luminare.

Cu o mână femeia strînse pe băieța cea șchiopă în brațe, cu cealaltă își șterse o lacrimă de pe față.

„Se pare, că nu înzadaru este di-

trăi, fără Ddeu însê nu.“

Așa vorbiră împreună câtuva timp, apoi femeia se sculă să plece. Cismarul cu nevastă-sa o petrecu. Ei aruncară o privire asupra lui Mihailu. Acesta ședea cu mânil încrucișate pe genunchi, se uita în sus și zimbea.

X.

Simionu se apropiă de el.

„Ce-i cu tine Mihaile?”

Mihailu se ridică de pe laviță, își deslegă șurțulu, se închină înaintea lui Simionu și a matriônei, și dize:

Iertați-mē. Mie 'mi-a iertat Dumneșeu, iertați-mi și voi.“

Și cu uimire vedură Simion și matriôna, că fața lui Mihail străluce într'o cerescă lumină. Simion se ridică, se închină înaintea lui Mihailu și dize:

„Vedă, Mihaile, că tu nu ești om de sēma noastră. Nu te potu opri la mine, nici nu te potu întreba mai departe despre ale tale. Spune-mi numai una: de ce erai posomorit, când te-am adus în casa mea, ér când te-au imbiat matriôna cu cina, ai zimbit și fața ți-s'a luminat? Apoi când a tomit domnulu străinu cismele ai zimbit a doua ôră și de atunci fața ți-s'a luminat și mai

tare. În sfințit astăzi, când a venit femeia cu copilele ai zimbit a treia ôră și din ochii tăi rêsare o adevêrată strălucire. Spune-mi, de ce ai zimbit de trei ori, de ce această strălucire îți schimbă fața?”

Mihailu rêsponse: „Strălucire rêsare din fața mea, pentru că am suferit pedepsă și acum mi-a iertat Dumneșeu. Am zimbit de trei ori, pentru că am cuprinsu trei vorbe Dumneșesci. O vorbă Dumneșescă am cuprins'o, pentru-că femeia a avut milă de mine, atunci am zimbit pentru întâia ôră; când și-a tomit bogatul cismele, am cuprinsu a doua vorbă, atunci am zimbit a doua ôră. Ér acum, vedêndu copilele cele mici, am cuprinsu a treia vorbă, cea din urmă... am zimbit pentru a treia ôră.“

Și Simionu dize:

„Destăinuesc-mi Mihaile, ce ai greșit de te-a pedepsit Dumneșeu și ce vorbe sunt acelea, ca să le cuprind și eu?”

„M'a pedepsit Dumneșeu, rêsponse Mihailu, pentru-că nu l'am ascultat. Eram un ânger în cer și Dumneșeu m'a trimis să duc în cer sufletulu unei femei. Sboru iute pe pământu, — și eată ce vedu: o femeia zace bolnavă,

născuse gemeni, două copile! Micele se mișcă lângă mama lor și mama nu le pôte pune la pieptu. Femeia mă vedu, înțelese că m'a trimis Dumneșeu după sufletulu ei, încep să plângă și dize: Ângere alu lui Dumneșeu, numai acum am îngropat pe bărbatul meu... l'a strivit unu arbore. Eu n'am nici soră, nici mătușă, nici altu ajutoru... nu-i nimeni aici, care să-mi crească orfanu... nu-mi lua sufletulu! Lasă-mē să dau țipă copiilor, să-i hrănesc, să-i pun în picioare... căci fără tată și fără mamă nu pot trăi copii. Și eu i-am implinit dorința, una din copile i-am pus'o la sinu, cealaltă i-am dat'o în brațe și m'am înalțat la ceru, la Dumneșeu. Dômneșeu, nu am putut lua sufletulu lăuzei. Unu arbore a ucis pe tatăl, mama născuse gemeni și m'a rugat să-i las sufletulu, dîcêndu: lasă-mē să-i hrănesc și să-i cresc... copii nu pot cresce fără părinți! Eu, Dômne, n'am luat sufletulu mamei. Și Dumneșeu dize: ia sufletulu lăuzei, și vei înțelegi trei vorbe; vei afla, ce este în om, ce nu este dat lui, și din ce trăsesc omenii. După-ace vei pêtrunde aceste trei vorbe, întôrcete în cer. Am sbrat la pământu și am luat sufletulu lăuzei. Atunci nou nă-

se mai interesează și de învățământul nostru popular, de dascălii nămului său românesc, la Reuniunea cărora fiind ales de vicepreședinte în decursul de 15 ani, a condus cu multă tact și înțelepciune ședințele și lucrările acestei reuniuni, lucrându-și nopți cu multă energie și însuflețire alături de ei pe terenul învățământului popular. Așa, după ce a servit ca profesor la preparandia de stat din Zelau, în un mod exemplar timp de 19 ani; acum când deja și-a fost câștigat cu multă trudă casă și moșioră în Zelau, fu transpus ca profesor de fete în Szabadka (Teresiopole), în un oraș, unde numai rar se putea de loc nu va mai auzi vibrând dulcele răsnet al limbei românești. Tote acestea se întâmplă din partea celor de sus drept „recompensă” pentru un serviciu conștiincios de 19 ani.

Astfel silit fiind de împrejurări a și da dimisiunea din postul de vicepreședinte al reuniunii învățătorilor, a conchemat pe ziua sus menționată de 22 August adunarea comitetului central al Reuniunii învățătorilor Români selăgieni în Șimleu în localitatea școlii gr. cat. locale.

Ca un fulger distrugător din senin a venit această convocare, în care erau spuse cauza și motivul acestei adunări tuturor membrilor reuniunii din comitetul central, precum și altor membri onorari și ordinari. Era un ce pătunător, vădându cum învățătorii din multe locuri în frunte de protopopii și cu preoții lor, care primiseră convocarea din cauza scurțimei timpului abia numai în ziua precedentă, grăbiau și veniau cu toții, făcând cu lacrimi în ochi și durere în inimă, de a și lua rămas bun dela iubitul și mult respectat v. președinte, coleg și amic al lor, d-lă Gavrilă Trifu. Punct la 10 ore a. m. fiind sala adunării plină nu numai de învățătorii, care compun comitetul central, ci și de un frumos număr de protopopi, preoți și învățători, care toți îl aveau așa de scump lor pe d-lă Trifu, intrându în sală președintele reuniunii învățat. Rom. selăgieni Rvdss. D-nă vicariu al Silvaniei Alimpiu Barboloviciu alături de energicul v. președinte Gavrilă Trifu și directorul băncii din Șimleu A. Cosma, după invocarea spiritului sfânt d-lă președinte Alimpiu Barboloviciu prin o vorbire foarte acomodată, care a stors lacrimi, ne-au dat a înțelege criticele împrejurări, ce au silită ași pe d-lă vicepreședinte Gavrilă Trifu, care de astă dată venea ca să conducă și să lucreze asemenea cu noi la adunări, să vină să își iee rămas bun dela iubii săi în-

vătători, cu cari într'un frumos număr de ani a lucrat împreună pe terenul învățământului popular.

Șirioie de lacrimi curgeu pe fața fi-căruia din cei prezenți când, după ce fiindu și d-lă președinte vorbirea, luă cuvântul d-lă Trifu și prin cuvinte pătunătoare își ia ziua bună dela corpul învățătoresc selăgian, recomandându-le învățătorilor între altele, că decă până acum și-au implinit datorința lor de dascăli românești, apoi de ași înainte cu inoite puteri și stea fiecare la postul său, căci făcând așa, pentru rana și durerea, ce i-o cauză această despărțire, va fi indeajuns balsamul faptului, că fi-căre învățător selăgianu își va implini cu sfințenie grăua sa misiune de dascăl românesc. Recomandându-ne să fim uniți în cugete, fapte și simțiri și să demisiunea din vicepreședinte, rugându pe comitetul central de a alege în locu un v. președinte, căruia apoi să i predea actele și alte lucrări ale Reuniunii.

Imediat după acesta eși în mijlocul salei școlare învățătorul din Supurul de sus d-lă Michail Bobișiu și în numele colegilor săi prezenți și absenți și în numele Reuniunii învățat. Români Selăgieni ținu vrednicul lor conducător următoarea vorbire de adio:

„Multă prețuite și respectate conducătorule al nostru, Preonor. d-le profesore Trifu!

„Te duci dintre noi, învățătorule, der pre noi cui ne lași?” Aceste cuvinte le au dist odinioră Apostolii cătră marele dascăl al omeniei, cătră d-nul nostru Isus Christos. Aceste cuvinte vi-le îndreptă în ziua de ași, prin modesta mea persoană, întreaga cetă a Apostolilor nămului românesc din ținutul Selagiului, — înțeleg corpul învățătoresc Selăgian, al căruia vrednic și strălucit conducător ași fost și sunteți încă până de prezent.

Cu adăna mahnire am luat la cunoscință, cumcă Dvostră conform dispozițiilor mai înalte sunteți smulși din sinul nostru învățătoresc, sunteți smulși dicit și aruncat, cum dicit doina română, acolo: Unde nu-i nici verdăță, nici erbă, numai singură pără seacă.

Vă mărturisesc sincer, că ași, când atăt de pe neașteptat ne surprinsă dureroasă scire, că Vă perdem dintre noi, sunți cu mult mai debil, decăt să potă exprima adăna durere, ce o simte întreg corpul învățătoresc pentru despărțirea D-Vostră, pentru despărțirea acelu iubit și mult stimat părinte, conducător adevărat, și frate al dascălilor Români, care cu blăndețe, abnegațiune și multă tact și înțelepciune a condus într'un considerabil interval de timp, 15 ani, ședințele și lucrările Reuniunii noastre învățătoresc din Selagiu.

Sutem puțin la număr aceia, cari ași suntem norocoși a fi prezenți, der sunți convins, că și ceilalți frați înv-

tători, cari din anumite cause nu s'au putut prezenta, cu spiritul însă ași sunți cu noi, și simți cu noi, și dec sunt convins cumcă sunți un fidel interpret al fraților mei absenți.

Scumpe Căpitane! Cu adevărată mândria și fală Vă dăm noi dascălii români Selăgieni acestu titlu de Căpitane, căci D-vostră ași fost acela, care pe lângă ajutorul primului nostru conducător Rds. D-nă vicariu al Silvaniei Alimpiu Barboloviciu, ași condus în lupta culturai și a civilizațiunei un regiment de ostași gregari ai culturai românești, și pe acești soldați ai culturai cu o adevărată măestria de comandant i-ași sciut înălța pe acelu nivel, de unde, conșcii de cauza și chemarea lor, se se potă lupta contra monstruosului inamic al națiunei române, în contra nesciinței, neculturai și a întunerecului. D-vostră sunteți acelu, care ași ridicat vașă și respectul dascălilor români Selăgieni, D-vostră acela care ași sciut să dă în inimele și sufletul lor fală și mândria față de oficiul și titlul lor de dascăli români.

Sciu pre bine tendința celorți ce ași Vă iau din mijlocul nostru, cari precum se vede sunți în aceea amăgitoare părere, că și la noi se va realiza dicala: „Bate-voiu păstorul și se vor risipi oile”. Oh! Vă asigurăm, că aceea nu se va întâmpla câtă timp numai va mai circula în vinele noastre sângele românesc și câtă timp numai vom fi vii. Nu și erași dicit de o miă de ori nu! Și în aceste momente solemne Vă asigurăm, că nu ne vom abate nic decăt dela datorințele noastre de dascăli românești, și dela calea și ținuta îndegătată de D-vostră.

Și acum primiți Vă rog ași, când e aprăpe ora ca să ne părășiți, din partea membrilor Reuniunii învățat. Români Selăgieni, din partea noastră și a fraților mei învățători espresione deosebitului nostru devotament, și stima și tributul nostru de recunoscință pentru multele ostenele întră conducerea cu adevărată și nesimulată iubire de cauza Reuniunii noastre învățătoresc.

Fiți siguri, că deși nemilosul destin Vă răpesc ași din mijlocul nostru și Vă desparte cu trupul, cu spiritul însă purarea veți fi în inimele și sufletele dascălilor române Selăgiene, care cu multă recunoscință și plăcută suveniră își vor aduce aminte totdeauna de D-vostră, căci cum dicit postul: „Mi și mi de ani de ară trec de amar și de nevoi, nu voră pută să inee suvenirile din noi”.

Dăe cerul însă, ca această dureroasă despărțire să nu țină mult, ci să Vă vedem erași reintorcându-Vă la cuibul iubit, aici între noi, cari cu inimele pline de bucuria și cu brațele deschise ne vom simți mândri și fericiți a Vă primi și a vă erași în mijlocul nostru.

În urmă rugându-ne să ne păstrăți și D-vostră în aducere aminte, primiți durerosul nostru adio de despărțire! Dumneșu atotputintele să Vă protég și deă tăriă spirituală și corporală, ca

să puteți infrunta tote pedecile ce dor s'orte nemilosă Vi-le-ar trimite în cale Pentru fală nămului nostru românesc, a dascălului române, și pentru fericirea multă stimatei și scumpei D-vostră familii Dumneșu să Vă țină la mulți ani!!

Ună răsnet unanim de „să trăiescă la mulți fericiți ani” urmă acestei vorbiri din gurile tuturor celorți prezenți, pe a căroră față se putea cetă adăna impresiune, ce au produsă această vorbire de rămas bun. Asemenea a mai ținut o vorbire foarte acomodată învățătorul din Pereciu d-lă Vasiliu Olteanu, ce cu părere de rău, der ne avend o la dispozițiune, nu Vi-o potă împărtăși.

După acesta apoi s'a trecut la ordinea zilei, și după ce d-lă președinte provocă adunarea ca și țină la adunarea generală să se alege în locul d-lui Trifu un v. președinte, comitetul în conștelegere cu d-lă președinte și fostul v. președinte Trifu, la propunerea acestuia cu vot unanim se alege de v. președinte Preonor. D-nă Andreiu Cosma, directorele institutului de cred ită Silvania. Densul nefind de față se alege o comisiune de 10 inși în frunte cu multă on. d-nă protopop din Hidigă Ioan Vecașiu, cari mergă la locuința d-lui Cosma și invitându-lă la adunare, îl rogă să primescă sarcina de vicepreședinte, care avend bunătate a o primi a venit în mijlocul nostru, unde de nou fu rugat a primi acestu onorific, der foarte greu post. D-lă Cosma primindu-lă fu întâmpinat cu vii jurări de „să trăiască”. Astfel pe când de o parte suntem foarte mahniti pentru perderea scumpului nostru conducător de până acum, ne mângăie de altă parte aceea împregiurare, că în locul său amă fost norocoși a dobândi un bărbat nu mai puțin interesat de starea noastră dăscălescă și de cultură poporului nostru român. După acesta în urmarea repăsării colegului nostru de piă memoră Ioan Selăgian, fostu cassar al Reuniunii, devenind acestu post vacant, asemenea în urmarea abdicerei dela postul de controlor a colegului nostru G. Prodan, se alege de cassar Ioan Oiegaru învăț. în Ceheiu, er de controlor Vasiliu Olteanu, învăț. în Pereceiu.

După alegerea acestor funcționari ai Reuniunii, se alege o comisiune de 4 în persoanele d-lor Olteanu, Bobișiu, Oiegaru și Hendea, pentru scrutarea casei și luarea în seamă a tuturor actelor Reuniunii și a averei ei, înaintea căreia apoi d-lă Trifu predete tote actele și averea Reuniunii, care de cătră comisiune

cuții, lăsară țitele din gură, trupul mamei se întinse pe pat, se rostogoli peste una din copile și-i strivi piciorul. Ca să duc sufletul la Dumneșu, m'am ridicat d'asupra satului. Vântul m'a atinse aspru, aripele mele se slăbiră și imi cădură... er sufletul sbură singur la Dumneșu. Eu am cădut jos lângă drum.”

XI.

Acum au înțeles Simion, și matrióna, pe cine l'au îmbrăcat, pe cine l'au hrănit și au găzduit. Și au plâns de spaimă de bucuria...

Mai departe dăse ângerul:

„Singur și gol cum eram, am rămas pe câmp. Mai înainte nu cunoseam necazurile omenilor, nu sciam de frig și de căldură — și acum însumi eram om. Mi-se făcu fôme și simțiam frigul, nu sciam ce să încep. Când mă uitai împrejur, văd o bisericuță închinată lui Dumneșu. Mă apropiai de ea. Acolo credeam să găsesc adăpostire. Der bisericuța era incuiată. Ca să mă apăr în contra vântului, m'am așezat în dosul ei. Se înserase, eram flămând, amorțit de frig și într'o stare de plâns. Deodată vedu un om venind pe drum.

Elu avea o părechă de cisme în mână și borborosea singur. De când mă făcusem și eu om, văd pentru întâia dată fața unui muritor. „Mi era frică de el, mi întorseși privirea dela el. Aud pe omul vorbind cu sine însuși despre aceea cum se se apere în contra iernei, cum se și hrănesc femeia și copii. Mă gândeam în mine: eu mă prăpădesc de frig și de fôme, și etă că omul, care trece pe lângă mine, se gândesce însuși cum se se îmbrace pe sine și pe femeia sa cu-o blană, și cum se și hrănesc pe ai săi, — acestu om nu-mi potă ajuta. Omul mă zări, elu mi se pără și mai înfricoșat, trece pe lângă mine. Eram desperat. Deodată aud, că omul se întorce înderăt. Acum însă eu nu mai recunosc în el pe omul de mai înainte. Mai înainte era mărtea într'insul, acum era viată în el și în fața lui recunosc pe Dumneșu. Elu vine la mine, mă îmbracă și mă duce cu totă inima în casa lui. O femeie ne vede intrând pe amândoi și ne întâmpină cu vorbe urite. Grôznică mi se pără femeia. Sufarea ei părea că mă omoră, abia puteam răsufla de această duhore a morții. Dăna voia să mă alunge din nou afară, lăsându-mă pradă

frigului și eu simțiam, că ea ar muri decă ar face una ca asta. Atunci bărbatul ei îi aduse aminte de Dumneșu și o mare schimbare se săvârși în inima femeii. Când ne-a adus mâncarea, s'a uitat la mine, m'am uitat și eu la ea acum nu mai era mărtea în ea... era viă și în ea am recunoscut pe Dumneșu. Atunci m'am adus aminte de întâia vorbă a lui Dumneșu: afla-vei tu acolo ceea ce este în om, — și eu înțeles eu, că în om este iubire. Sufletul mi era plin de bucuria, că Dumneșu imi decopere ceea ce mi-a fâgăduit. Atunci am zămbit pentru întâia oară. Der tote nu le puteam încă pătrunde, nu puteam pricepe, ce nu este dat omului și din ce trăiesce el. Ună an de zile am stat la voi. Ună bărbat a intrat în casa voastră și și-a tomit cisme, cari se le potă ună an de zile, fără ca să se descosă și fără ca să se scâlcie. Cum mă uitai la el, văduli spatele lui pe soful meu, pe ângerul morții. Nimeni afară de mine n'a vădută pe ânger. Eu însă îl cunoseam și sciam, că elu înainte de ce va apune sôrele va duce cu sine sufletul bogatului. Pent'ună an întreg se prevede omul și nu presimte, că viața sa se va sfînge înainte

de a se însera. Atunci imi aduse aminte de a doua vorbă a lui Dumneșu: vei afla, ce nu este dat omului. Ce este în om sciam deja, acum am înțeles și ce nu îi este dat să cuprindă, de ce are trebuință pentru trupul lui. Atunci am zămbit pentru a doua oară. M'am bucurat, că am vădută pe soful meu, pe ânger, și că Dumneșu mi-a descoperit a doua vorbă! Tote însă nu le puteam încă înțelege. Nu puteam înțelege, din ce trăiesc omenii. Am așteptat până ce mi-a descoperit Dumneșu și a treia vorbă. Și etă după șese ani de zile vinu genele și femeia — și eu recunoscu copilele — mi-aduc aminte, cum au rămas în viată, și imi gândesce: pentru copii oi m'a rugat mama, eu i-am creștut; eram pătruns de gândul, că fără tată și fără mamă nise copii nu potă trăi. Der o femeie străină a nutrit pe copile, sub îngrijirea ei au crescut. Când această femeie era așa de mișcată pentru copii străini, încât începă plângă, văd într'însa pe Dumneșu adevărat și înțelesei din ce trăiesc omenii. Și recunoscui, că Dumneșu mi-a descoperit cea din urmă vorbă și că mi-a iertat. Atunci am zămbit a treia oară.

se află în cea mai mare ordine, noului v-președinte ales, Pré onor. d-nu Andreiu Cosma.

După acesta fiind timpul înaintat și ne mai fiind alte obiecte de dezbătut, comitetul centrală invită într-o adunare, ca în frunte cu președintele Rvd. D-nu Alimpiu Barboloviciu să binevoiască a participa la un banchet dat prin comitetul centrală în onoarea fostului v-președinte Trifu, ce se întocmise în ospătăria orașului, ceea ce primind, participă cu toții la acest banchet aproape la 60 persoane, între cari mi-am însemnat pe următorii: Rvd. D-nu președinte Alimpiu Barboloviciu, fostul v-preș. D-lă Gavrilă Trifu, noul v-preș. d-lă Andreiu Cosma, D-nii protopopii Ioană Gallă din Supurulă de sus, Ioană Vecașiu din Hidigă, D-nii preoți Ione Sêrbu, Simion Budiniant, Ioană Trenca, Ioană Cherebețu, Podina etc. Sub decursul banchetului se ținură mai multe toasturi în onoarea fostului nostru v-preș. și a altor bărbai ai noștri.

Astfel se fini adunarea din 22 August, de unde apoi fă-care ne-am duse la ale noastre, ducându cu noi un gol în inimile noastre pentru pierderea iubitelui nostru v-președinte. Finesc aceste rânduri dîcîndu energioului și neuitatului nostru conducător Trifu: Mergi în pace unde cei dela putere te-au destinat, fi sigur că deși sôrtea ni-te-a răpîtă cu corpul din mijlocul nostru, cu spiritul însă nu te-a putut smulge, nici că te va pute în veci; numele și faptele tale pururea vor fi adencu imprimate în inimile și sufletele dascălimi române selăgiene. Deci mergi cu Dumnezeu! iubirea recunoștința și suvenirea noastră te va urma și va fi cu tine în tot locul!

Șiemșiodanul.

Licența pentru vîndarea de beuturi spirtoase.

(Indrumări privitoare la executarea articolului de lege XXXV din 1888, pe baza ordinațiilor ministerului reg. ung. de finanțe.)

Cu 1-a Ianuarie 1890 intră în vigoare în tot cuprinsul său art. de lege 35 din 1888. Cu ziua acesta încetă dreptul de regal al fiescării și asupra vîndării cu măsura, precum și a vîndării cu măruntul beuturilor spirtoase, va dispune dela 1 Ianuarie 1890 numai statul.

Din 1 Ianuarie 1890 nimenea nu mai pôte vinde beuturile fă cu măsura fă cu măruntul, care nu și-a căștigat licență din partea direcțiunii financiare.

Cel cu capetă licență, are să plătescă pe fie-care an o sumă anumită, după classa în care va fi împărțit, cu

competința pentru vîndarea beuturilor spirtoase. Asemenea după cantitatea beuturilor vîndate cu măsura și cumăruntul, are să plătescă dare pentru vîndarea beuturilor spirtoase.

Sub vîndarea cu măsura a beuturilor spirtoase se înțelege vîndarea beuturilor spirtoase la ôșpeți, cari stau în picioare sau șed în localul vîndării sau afară de acela, în vase deschise sau pecetluite, decă această vîndare se exercită din partea respectivului ca meseria. Așa dera licență de-a vinde cu măsura are să cêră: cârciumarii, otelierii, și în genere toți aceia, cari se ocupă cu vîndarea de beuturi spirtoase cu măsura.

Sub vîndare cu măruntul a beuturilor spirtoase se înțelege vîndarea în vase închise, sau pecetluite și adecă bere sub 25, alte beuturi sub 100 de litri, spre consumare afară de localul, unde se vîndă. Confetarii, cafegii și toți aceia, cari sunt într-o categorie cu aceștia, decă au licență spre vîndarea cu măruntul pôte vinde beuturile spirtoase și cu păharul, însă paharele nu pôte fi mai mari decă de $\frac{1}{10}$ litri.

Neguțatorii numai atunci pôte căpeta licență de vîndarea beuturilor spirtoase decă vîndarea o exercită afară de prăvălia loră într-un local separat.

Casinele și cercurile de asociațiunii decă vreau însăși sau prin servitorii lor să vîndă cu măruntul beuturi spirtoase trebuie asemenea să cêră licență.

Negoțul în mare cu beuturi spirtoase nu cade sub dispoziția legii de sus. Sub negoțul în mare se înțelege vîndarea berii în vase peste 25 și a altor beuturi în vase peste 100 de litri și adecă vîndarea deodată uneia și aceleiași firme sau unuia și aceluiași individ.

Cererea pentru dobîndirea licenței de vîndarea beuturilor spirtoase cu măsura și cu măruntul are să se facă la direcțiunea financiară, — în a cărei cerc se află comuna unde vrea să eșerceze petentul acest drept — și cererile aceste trebuie să se așternă la direcțiunea financiară cel mult pînă în 1 Octombrie 1889.

Cererea, a căreia primă colă trebuie provădută cu timbru de 1 fl. și tôte colole următoare cu timbru de câte 50 cr. și la care este a se alătura un timbru de 1 fl. pentru licență, trebuie să conțină următoarele date:

a) Numele, locuința și profesiunea celui care cere licența.

b) Numirea localului pentru vîndarea cu măsura sau pentru vîndarea cu măruntul de beuturi spirtoase, arătându-se strada, numărul casei, uși, precum și acele deosebite ocașii, în care petentul are de cuget a face vîndarea

neșu a dată ômenilor viața; sciam, că a lui voință este ca ei să trăiescă. Acum însă cuprinseși încă și pe altceva. Cuprinseși, că Dumnezeu nu voiesce ca ômenii să trăiască despărțiți; de aceea nu le-a descoperit, de ce are lipsă fiecare pentru sine; voința lui este, ca toți să trăiescă în bună înțelegere! De aceea le-a arătat aceea de ce au ei lipsă pentru sine și pentru toți. Vêquî lămurit acum, că ômenilor numai li-se pare, că trăiesc din grija pentru sine înșiși; — ei însă trăiesc numai din iubire. În acela, în care este iubire, este și Dumnezeu. Dumnezeu e în el, pentru că Dumnezeu e iubire.

Ângerul cântă spre mărirea celui Atot-puternic. Glasul lui făcea să se cutremure casa. Coperișul casei se deschise și dela pământ până în cer se înalță un sul de foc.

Simion cu nevasta și cu copii săi cădură în ghenunchi.

Ângerul își întinse arăpile și se înalță la cer.

Când Simion își veni erăși în fire, casa sta totă ca și mai înainte, în odaia lui nu era nimeni afară de ai săi.

cu măsura sau vîndarea cu măruntul în sensul § 9 al legii și afară de localul amintit, la un anumit loc pe hotarul comunei.

c) Înșirarea cu numele a beuturilor spirtoase (vin, bere, spirit, rachiu, licoruri ș. a.), cari sunt a se vinde, precum și numirea pivnițelor și a altor localități, în cari se păstrează beuturile destinate a fi vîndate cu măsura sau cu măruntul;

d) declararea despre aceea, decă licența se cere pentru vîndarea cu măsura, sau pentru vîndarea cu măruntul a beuturilor enumerate în petiție;

e) arătarea, decă vîndarea cu măsura ori cu măruntul vrea să o eșerceze petentul însuși, ori printr-un om al său de încredere și anume prin cine;

f) decă licența se cere pe timp nehotărît sau pe un timp anumit;

g) decă petentul are drept la prioritatea, ce i-o asigură § 5 și 6 al legii și pe ce să basază? În casă că, da, dreptul de a cere prioritatea este a se dovedi cu atestate autentice.

În petiție are să se mai dovedescă cel cu cere licență:

h) că este maior, ceea ce se documentează printr-un extract matricular sau printr-un certificat al primăriei (antistiei) comunale;

i) că este om de tôte încrederea, cu viață nepătată, ca documentul este a se alătura un atestat de moralitate dela autoritatea competentă;

k) că e cetățen ungar, ori că conform § 15 a art. de lege XXII din 1866 a primită voia de a se aședa în vr'o comună din țările coronei ungare, ceea ce este a se dovedi printr-un atestat dela comună, respective prin actual, în care i se dă voia de a se aședa în comună;

l) la minoreni să se alătore și învoirea autorității pupulare și

m) atăt la cei ce nu sunt maior, cât și la persoanele iuridice (precum biserică, etc.) să se numescă și cel cu va conduce afacerea și să se arde ca conducătorul afacerii corăspunde, cu privire la cei ce cer licență, condițiilor prescise în § 5 al legii.

În fine:

n) este a se alătura la cerere și un atestat autentic dela autoritate asupra eșercitării de pînă acum a vîndării cu măsura, ori cu măruntul și

o) un asemenea certificat autentic au se producă acele părți contribuabile, cari în orașe au primită voia de cârciumărită înainte de 1 Noembrie pe tôte viața, plătind o anumită sumă pentru totdeauna.

Imprejurările, ce sunt a se dovedi prin primăria (antistia) comună se pôte înșira tôte într-un singur certificat.

Decă petentul voiesce să eșerceze vîndarea cu măsura, ori cu măruntul într-o comună în mai multe localități deosebite, este dator să cêră pentru fiecare local o licență separată și este de notat, că proprietarul pôte eșercita licența, cât pentru persoana lui numai într-un singur local, ér pentru celelalte localități trebuie să-și țină un conducător de afaceri, care să corăspundă condițiilor prescise pentru licență.

Producții de vin, cari locuesc într-o comună, pôte se cêră și laolaltă într-o singură petiție licența pentru vîndarea cu măruntul a vinului produs de ei. Acesta o pôte face prin primăria (antistia) și acesta pôte să înșire tôte certificatele într-un singur act (listă). În casul acesta însă, trebuie să se pună pe petiție atâtea timbre de câte 1 fl., cât producții de vin sunt cuprinși în ea, și trebuie să i-se alătore totă atâtea timbre de câte 1 fl. pentru licență.

Aceia, cari au primit pentru anul 1889 deja o licență pentru vîndarea cu măruntul, trebuie să reînnoiescă acum licența lor, decă vor să continue vîndarea și în anul viitor 1890. Aseme-

nea trebuie să cêră licență, cei ce numai de aci încolo vor să vîndă beuturi spirtoase.

Direcțiunea financiară înainte de a da licența, trebuie să întrebe în orașe cu magistrat regulat pe primarul, și în comunele rurale pe fisolgăbirul, decă n'au vre-o obiecțiune în contra licenței din punct de vedere al moralei sau a sănătății publice. Fisolgăbirii sunt dator a asculta primăria (antistia) comună respectivă. Decă direcțiunea financiară refuză licența, în 15 zile se pôte face recurs la ministerul de finanțe.

Competința pentru vîndarea de beuturi spirtoase e stabilită în Budapesta după 5, în alte locuri după trei clase, de pildă în comune cu populația mai mică de 10,000 suflete o competință de 18, 12 ori 6 fl. v. a. O comisiă va stabili din trei în trei ani, în care din aceste trei clase are să fiă numărat cârciumarul respectiv.

Darea pentru vîndarea de beuturi spirtoase se socotesc după cantitatea beuturilor vîndate, de pildă câți hectolitri de vin a vîndat peste anul respectivul, și se încasază tot în modul acela, cum se încasază darea de consum, care rămâne și de aci încolo neschimbată.

Avis.

Avînd în vedere, că adunarea generală a societății pentru crearea fondului de teatru român se va țină în anul acesta în Caransebeș la 17/29 și 18/30 Septembrie, prin acesta se aduce la cunoștința On. publică română cu rugarea ca toți aceia, cari voiesc a participa la această adunare și doresc a reflecta la cortel liber, să binevoiască a se însinua la subsemnatul comitet cel mult pînă la 14/26 Septembrie a. c. pentru ca să se pôte face îngrijirea pentru încuarterare.

Pentru comitetul aranjator.
Andreiu Ghidiu, David Terfaloga,
președinte. secretar.

TELEGRAMELE „GAZ. TRANS.”

(Serviciul biurolui de coresp. din Pesta.)

Budapesta, 14 Septembrie. Foile de aici publică o declarațiune a secretarului de stat Matlekovits, care declară aserțiunile lui Polonyi (apărătorul lui Kokan) ca calumniare și neadeveră, mai de parte publică o declarațiune a lui Polonyi, care pretinde o deplină rehabilitare față cu acuzările îngreunătoare ale lui Kokan în contra lui Matlekovits.*

Berlin, 14 Septembrie. Guvernul rusesc a luat măsură de represiune din cauza opririi esportului porcilor din Germania. În urma acesta foile oficiose de aici anunță izbucnirea unui rășboiu vamal germano-rusesc.

Paris, 14 Septembrie. La porunca ministrului Constans s'au luat jos de pe păreți peste noapte afișările, cari conțineau ultimul manifest al lui Boulanger 28 de afișori au fost arestați.

Petersburg, 14 Septembrie. Printr-o lege s'au cassat măsurile de siguranță, ce se luaseră în câteva districte.

Atena, 14 Septembrie. Foile guvernului condamnă sentințele cele aspre ce le aduc consiliile de rășboiu pe insula Creta, dîcînd că Grecii ar fi așteptat să se dea o amnestia generală.

Belgrad, 14 Septembrie. Regina Natalia va pleca Duminică viitoare dela Jalta și va visita mai întâi

*) E vorba aici de Kokan, funcționarul, care a defraudat din ministerul de comerț 42,000 florin și care a invinuit pe secretarul de stat Matlekovits înaintea tribunalului la petrecerea finală, că a luat dela el ban imprumut, luat din cassa ministerului. Red.

XII

Și trupul pămîntesc al ângerului dispără și ângerul se scaldă în lumină, la care ochiul omului nu putea privi. Și ângerul încep să vorbescă mai tare gîndeai că glasul lui nu răsuna dela el, ci din cer.

Ângerul dîse:

„Am înțeles, că omul nu trăiesc din grija ce-o are pentru sine, ci din iubire. Mamei nu ia fost dat să șoie, de ce au lipsă copii ei, pentru ca să trăiescă. Bogatului nu i-a fost dat să șoie de ce are lipsă, — nici un om nu pôte pîtrunde decă pentru sêră are lipsă de cisme ca un vietitor, ori de papuc cum se cuvîna numai mortului. Eu am rămas în viață când am fost om, nu pentru că am îngrijit de mine, ci prin iubirea omului, care a trecut pe lângă mine, și a soției sale, pentru că avură milă de mine și mă avu drag. Astfel nici orfanii n'au rămas în viață pentru că li-s'a purtat de grijă, — au rămas în viață pentru că iubire a fost în inima femeii străine, pentru că avea milă de ei și îi avea drag. Ômenii nu trăiesc din aceea, că îngrijesc pentru ei înșiși, ci trăiesc din iubirea, ce este în ômeni. Și mai înainte sciam că Dum-

pe rudele sale din România. (Ea va merge apoi, cum se asigură, la Belgradă. — Red.

ECONOMIA.

Despre cassele de păstrare.*)

I.

Din nou fiă dîsă, că banului nu-i dămă preț numai pentru că e ban. De sigură că amă fi cei din urmă, cari ară pîrtini lăcomia de bani. De sine se înțelege însă, că fiecare omă cu minte va vedé în bani ună mijlocă de a trăi, de a-și face viața plăcută și de a-și păstra o onorifică neatîrnare. De aceea dîcem: Bărbatul și femeia își începă mai bine cărarea vieții loră prin aceea, că învață să păstreze, și că în fiecare săptămână își pună la o parte ceva, fiă câtă de puțină, pentru viitor. Este și rămăne o dîcală adevărată: „Ună creitară în busunară e mai bună, decătă ună prietină la curtea împăratăscă.” Celă dîntău creitară păstrată este ună pasă spre înaintare. Singurulă făptă, că ai păstrat, este ună semnă de abnegare de sine, prevedere și înțelepciune. Elă pôte cuprinde în sine germenele viitorăi fericiri, a viitorăi neatîrnări.

Suntă omenă, cari își bată jocă de cassele de păstrare, (depunere) și cari ridă când audă spuindu-i-se poporului, că mai are ceva de păstrat. Dér îi dă de minciună mulțimea de casse de păstrare, cari au fostă folosite chiar și de clasele cele mai de jos. Suntă mii de omenă, cari pôte că nici nu s'au gândită vre-odată de a pune ceva la o parte, decătă nu li-s'ar fi făcută aceta așa de ușoră cu puțină prin cassele de păstrare.

Cele dîntău casse de păstrare publice s'au înființată în Germania, și adevă în 1765 în Braunschweig și în 1778 în Hamburg. Aceste și mai multe alte casse de păstrare, înființate curîndă după aceea, își împlinău mai puțină scopul loră din causă, pentru că încă nu primeau și sume mai mică; așa de pildă și cassa de păstrare din Hamburg nu primea o sumă mai mică ca de 18 mărci, (marcă= 60 cr.)

Cea dîntău cassă de păstrare, care concese a se face depuneră în sume câtă de mică, s'a înființată în Anglia.

Scritărea Priscilla Wakefield (născ. la 1750, mōrtă la 1832) a fostă, care pe la 1795 a înființată în protopopiatulă Tottenham în Middlesex o cassă de păstrare, ce avea de scopă a învăța mai alesă pe copii sêracă, de a se cumpăta. Incercarea aceta a avută ună succesă așa de mare, încătă preotulă Iosifă Smith în Wendon s'a hotărîtă, a aduna dela parochienii sêi în timpulă verei sume mică de bani, spre a li le da înderătă la crăciună, și adevă adăugăndă la ele una a treia parte a sumei, ca să fiă încurajată și îndemnată de a se îngriji pentru viitor. Acestă exemplu i-a urmată apoi érași domnișōra Wakefield. Ea a mai lărgită la 1804 planulă cassei sale de păstrare, făcîndă posibilă și omeniloră în etate, și lucrătoriloră, servitoriloră ș. a. de a face depuneră în cassă. Și în alte localități ale Angliei a fostă imitată aceta procedere și deja la 1808 s'a așternută parlamentului proiectulă, de a înființa în totă Anglia casse de păstrare, din care să tragă folosă

numai și numai clasele muncitoră; acestă proiectă însă nu isbută încă în acelu ană. Numai la 1810, de când preotulă Dr. Henry Duncan în Rusth-well, (ună tractă bisericescă sêracă în marchio-natulă scoțiană Dumfriess) a luată cu energiă lucrulă în mână sa, înființăndă o cassă de păstrare, ce a devenită modelulă pentru tōte institutele de felulă acesta fundate mai târziu, numai de atuncă s'a lătită mai tare instituțiunea casseloră de păstrare. Locuitorii numitolui tractă bisericescă erau mai alesă țerenă sêracă, cari de-orece nu era nică o industriă în totă ținutulă, erau avisată numai la plata ce-o primeau pe dî, pentru munca cu brațele, care pe săptămână nu făcea mai multă de 8 șilingi (vre-o 4 fl 60 cr.). Se părea dér, că ținutulă acesta numai pentru o cassă de păstrare nu era aptă; locuitorii sêi și așa se chinuiau destulă, ca să pōtă trăi. Și cu tōte aceste filantropica întreprindere a preotului loră avă succesă. Nu pōte înțelege fiecare muncitoră învățatele dovedă ale catechetului, dér și celă mai puțină talentată scie să aprețieze ună sfată, care are de scopă bunăstarea familiei sale, precum și îmbunătățirea stării sale proprie. Dr. Duncan scia forte bine, că și în familia cea mai sêracă mulț creitară se aruncă pe vale. Dér și aceea vedé elă, că economii bună țineau câte o vacă, câte ună porcă sêu cultivau o bucată de grădină și că astfelă aveau așa dîcîndă o cassă de păstrare, care le plătea dobîndile (interesele) în formă de lapte, untă, șuncă ori verdețuri. De ce să nu pōtă dér depune și alți locuitoră ai satului, decătă li s'ar da ocaziune, mică sume păstrate în timpulă verei, ca să le aducă dobîndă? Așa se întrebă preotulă și se apucă voimicesc de lucru și deja după 4 ani depunerile cassei sale de păstrare, se urcau aprōpe la 20000 șilingi (vre-o 12.000 florină).

Decătă dér nisce țerenă sêracă cu plată de dîleri, care abia făcea pe săptămână optă șilingi, au putută să pună la o parte în așa scurtă timpă o astfelă de sumă, câtă n'ar puté duce în cassă de păstrare mulț lucrătoră ocupați la industriă, cari câștigă câte odată 30—50 șilingi pe săptămână? N'a fostă dér nică o mirare, că în multe localități ale Scoției și Angliei esemplulă preotului Dr. Duncan s'a imitată.

Ce privesce sistemulă de casse de păstrare ală lui Duncan, elă se întemeiază pe principiulă ajutorului propriu, eschide dér totă ce'ti aduce aminte de ună institută de binefacere. Cu alte cuvinte cassele de păstrare să nu dea milă, nică să nu apeleze la sēmțulă de binefacere publică; din contră succesulă loră, să se bazeze pe numărulă depunerăloră și pe mărimea sumeloră depuse.

În scurtă timpă însemnătatea și vedă nouă instituțiunii a crescută astfelă, că în cele din urmă și parlamentulă a recunoscută că e de lipsă a-o imita. În 12 Iulie 1817 a decisă, ca tututorulă aceloră, cari voră depune banii loră în cassele de păstrare publice, înființate după cum era prescrișă, li-se garantéză dobînda depunerăloră loră până la o anumită sumă de cătră banca din Londra. Deja în anulă următoră s'au înființată în Berlină, Stuttgart și Karlsruhe casse de păstrare publice după sistemă lui Duncan; de atuncă se

introduseră cassele de păstrare în tōte orașele mai mari ale Germaniei și astădă se află în întregă imperiulă germană 2256 de casse de păstrare publice; mai pe urmă s'au luată numărōse măsură și spre a mări siguranța casseloră de păstrare.

Din cele 2256 de casse de păstrare publice germane 1335 se vină pe regatulă Prussiei. Aceste mai au încă 499 filiale și 1184 de birouri pentru adunarea și primirea de depuneră, dér decătă vomă avea în vedere, că numai cele optă provincii vechi prusiane numără 345 de districte și 1000 de orașe, e învederată, că pentru mulț locuitoră, mai alesă pentru aceia, cari adeseori suntă forte depărtați de orașulă celă mai de aprōpe, folosirea casseloră de păstrare publice e împreunată încă cu mari greutăți. La aceta să mai adauge, împrejurarea că cassele de păstrare ceră încă și acum prea multă ca sumă minimală de depunere, ficsăndu-se aceta sumă, decătă nu l'a mai multă, la 1 marcă (60 cr.) Decătă vomă avé în vedere afară de aceta, că înclinarea spre păstrare nu este nică-decum născută omului, că dimpotrivă în genere predomnesce înclinarea de a face risipă, atuncă ajungemă la convingerea, că chiar și în Prusia numărulă casseloră de păstrare este încă totă neindestulitoră, dér încă pe la noi, unde suntă așa de puține, că în genere nu se pōte da ocaziune de ajunsă pentru păstrare, și că în fine păstrarea trebuie să fiă ușurată câtă se va puté mai multă, ear îndemnulă de a păstra, trebuie să fiă deșteptat și cultivat în omă din juneța sa.

Aceta convingere a făcută să se estindă sistemulă de casse de păstrare, asupra activității private pentru dîteritele soiuri de profesiune, classe și pentru dîferitele etăți și-a făcută să se înmulțescă aședămintele de felulă acesta.

Nu putemă enumera aici tōte soiurile de casse de păstrare. Numai câteva din ele vomă esamina mai cu deamăruntulă.

Tipuri din viața animalelor.

Pentru popor și tinerime de Dr. Carol Rothe.

Traducere liberă.

Animalele vertebrate.

Mamiferele.

(Urmare.)

Iubirea de mamă a unei ursice albe.

Călătorulă engleză Scoresby căruia, avemă să-i mulțămimă mai multe descoperiri de prin cercurile polare sêu din acele locuri unde pururea se află ghéță, istorisescă că: o ursică, care era însoțită de doi pui ai ei, a fostă urmărită pe câmpulă acela de ghiță de cătră nisce matroză înarmați. — La începută se părea, ca prin aceea îi împintă la o grabă mare pe pui, că ea fugea totă înaintea loră, uităndu-se forte adeseori înapoi, după aceea prin unele semne particulare și mai alesă prin glasulă celă fricosă se părea, că le împărtășescă pericolulă ce-i așteptă; — când însă vedă, cumă cei ce o urmăreau s'au fostă apropiată bine de ea, s'a trudită din răspuneră, ca se împingă pe pui totă înainte scăpăndă astfelă dimpreună cu puii ei de perđare.

O altă ursică, care a fostă aflată de cătră omenă și căniă renumitolui călătoră americană Kane, își împingea puilulă sêu cu capulă înainte, ba'lă apuca și cu dinții și-lă țirăea înainte. Când a fostă împușcată să sui puilulă pe ursică și să luptă cu căniă păuă-ce lovită de ună glonță în capă, a cădută de pe ursică.

O corabiă engleză a înghetătă cu

prilejulă unei călătorii de descoperire cătră polulă de mēdă-nōpte. — Omenii de pe corabiă au fostă pusă în căldără la focă, ce era aștată pe ghéță, carne de cală de mare, ca să scotă unsore dintrēnsa; deodată însă veni fugindă peste ghéță o ursică cu doi pui, cari erau mai așa de mari, ca și mama loră. Ei numai decătă luară carnea dela focă și o mîncară cu poftă mare. Omenii de pe corabiă svêliră josă bucăți mari de carne, pe cari le lua și ducea ursică grabnică la cei doi pui ai ei, neopridă pentru sine, decătă numai puțină din carne. Când a dusă ursică cea mai de pe urmă bucătură, au slobozită corăbierii pușcile loră asupra puiloră, pe cari i-au omorită numai decătă, au rănită și pe ursică, dér nu de mōrte. — Nimeni nu-și pōte face vre-o închipuire despre aceea, cum plîngea și se vâeta ursică după puii ei; chiar și celă mai tare la inimă matrosă de pe corabiă a fostă mișcată de aceta înfățișare. Mama cea greu rănită, care de abia se mai putea țirăi, rupea carnea în bucăți și o aședă dinaintea puiloră să o mînce ca și mai înainte; dér când vedă, că ei nu voescă să mînce a pusă ună picioră pe ună puu și celalaltă picioră pe celalaltă puu și se trudea, ca să-i pună în picioră vâetăndu-se amară. Vedîndă, că zădarnică este ostenețea ei, plēcă, să întōrce numai decătă și începă a linge ranele puiloră sêi. Când a făcută aceta pentru a treia oră, și-a vedută, că puii ei întru adevărtă suntă mōrti, și-a îndreptat capulă cătră corabiă și a rănită înfricoșată. Lovită de nouă glonțe s'a aruncată între puii ei, căroră până ce a murită, le-a totă linsă ranele.

Ursulă castaniu.

Mai multe se istorisescă despre ursulă castaniu, care se află și pe la noi, decătă despre vîrulă sêu celă alb. — Elă a fostă înblăndită de multă vreme. — Cum că elă învêță tare ușoră a juca, aceta este una dintre cele mai mică măiestrii ale lui. În Polonia este socotită, ca și ună animală de casă, trebuie să aducă lemne și apă, să învêțescă rōta dela mōră și multe alte lucruri trebuie să îndeplinescă. Pe lângă tōte acestea elă însă totăși este ună animală domestică, care trebuie să te pună pe gânduri și nu trebuie să te încredă prea tare urșiloră celoră la părere blândă din grădinile cu animale. Este forte bine când nu te prea apropii de gratia cuș culiei sale. — Nu mai urși cei tineri, cari încă n'au putere destulă, ca să te pōtă răni suntă nisce soți forte glumeți și întrețină pe mică și mare prin mișcările loră forte neindemnatice și jocurile loră, ce pară a nu mai avé sfêrșit.

Ursulă pōte să fiă înblăndită până la ună gradă forte înaltă, precum se pōte vedé la ursulă jucătoră, care din timpă în timpă umblă prin țeră cu conducătorulă lui. Se istorisescă despre urși între altele și întēplărăi forte ciudate, din cari s'ar putea conchide la o mare bunățate a inimii, dér acestea potă fi totodată și forte neglumețe. O astfelă de întēplare se istorisescă în următōrele rânduri, anume:

Ună oficeră engleză posedea ună ursă, pe care la fostă pusă de mai multe ori ca păđitoră peste unele lucruri, dér trebui să-lă vinđă, fiindcă 'și împlinea datorința prea acurată, făcîndă multă stricăciune. Dupăce ursulă a ajunsă în mânilă unui alt oficeră, acesta l'a dusă în tabără. Aci l'a dată în grija servitorului sêu, oficerulă a intrată în odaia de mîncare. Peste puțină timpă scapă însă ursulă de sub paza îngrijitorului sêu și se înfățiședă în odaia de mîncare, unde s'a aședată la o mēsă cu domnulă sêu, începăndă a mînce cu o poftă mare din bucatele ce erau pe mēsă. Fiindcă nenea Niculae se arăta adeseori plăcută, a fostă timpă îndelungată suferită la regimentă. Din nenorocire însă a fostă pusă mai pe urmă, ca păđitoră altă carului cu bagagi; și fiindcă într'o dî ună soldată a voită

*) După Smiles-Schramm.

să fure câte ceva din acel car, așa de tare a fost mușcat de braț, încât a trebuit mai târziu să i se taie celui soldat brațul. Ba pe un copil, care a voit să instrăineze ceva din acel car, l'a mușcat ursul de moarte. După acestea întâmplări i s'a făcut ursului judecată scurtă și a fost împușcat, ca nu cumva să devină pofitor de sânge. (Va urma).

Hygienă.

Lăptarea copiilor.

Un doctor din B.Pesta a ținut o conferință asupra foloșelor, cari rezultă din nutrirea copiilor cu lapte de ală mamei. La Greci, dișe conferențiarul, Licurg a oprit prin lege lăptarea copiilor prin doice. In Atena Demostene, in Roma Juvenal ținău vorbiri publice in contra doicelor. La germanii vechi, mamele, cari nu-și nutriau singure copii, erau espuse ca să-și bată toți joc de ele.

Lăptarea copiilor de mamele lor proprii, se impune întâiu și mai întâiu din punct de vedere ală sănătății. In orefelinatele franceze, s'a dovedit cu statistica, că din 100 copii, nutriți cu lapte de ală mamei, moră ca mică in termin de mijloc 18, din 100 nutriți prin doice moră 30. La nutriți artificiale (cu bibironul de pildă) mortalitatea este de 63 la sută.

Laptele mamei dă putere și viață, cu laptele doicei se străplântă copilul nu numai bólele doicei, dér chiar însușirile ei sufletesci, ocea-ce este cu atât mai primejdios, cu câtă cele mai multe din ele se recrută din femei memorale, femei cărora nu le place lucru, cari vreu să se îmbogățescă ca doice. Că mamele prin lăptare perdă din putere și din grații ori frumșete, nu este adevărat, in pracsă s'a dovedit tocmai contrarul; in natură tóte se pot inlocui, numai mama, nu.

Din traista cu minciunile.

Averea Țiganului.

Un cioroiu de țigan se năimi la un Român să secere la o holdă de ovésu. Holda era pe un deal in marginea unui tufiș des de spin și arini. Ajungându améndoii la holdă, țiganul se cam spăria de lucru, căci i-se părea mare holda, ce avea să o secere. Dar cu tóte astea nu-și arată temerea sa, ci se apucă cu inimă de lucru, începéndu a secera holda chiar din mijloc, ca să aibă mai bun sport, așa cugeta cioroiul. Deodată zăresce in holdă sub o tufă de arini un epure dormind, dar spre mirarea lui dormea-nedormea, căci era cu ochii dechiși. De bucuria epurei începă țiganul a vorbi singur cu sine:

Veđi, mo! Aici ți-o dată ție Dumneđu un epure, pe acesta prinde-lă viu și vinde-lă, pe banii căpetați pentru epure cumpără un purcel, dar mai bine o purcică, mai ceva decâtă a popii. Purcica s'o purcel, și vei avé purcei; pe aceștia, crescéndu mari, vinde'i pe bani, cu banii cumpără o iapă, iapa va făta mândi. Aceștia se vor face cai. Vinde un cal, și pe banii aceia cumpără o căruță verde și hamur. Apoi pune-te cu borésa in căruța ta, care va fi mai frumósă ca a primarului, și apoi le arată tu hoților de Rumâni, cum e țiganul gazdă.

Și strigându cioroiul din tótă puterea. Sa, diț roibule!, cređéndu, că aieve e in căruța sa cea verde, iepurele, la strigătul faranonului, se deștépă și țupă! fuge prin holdă mai departe in largul tufiș; ér cioroiul, vedéndu-și perdută averea, se trânti de pământ de ciudă dicéndu: Aoleo Dumneđu! am rémasă sarac lipit... căci „șoșoi-no vés-!“... Apoi începă a cânta una a pagubă.

Țiganulă la Popa.

Un faranon avéndu, lipsă de bucate, merse la popa din sat să-i dea

bucate imprumut. Popa, om glumeț, ascultându rugarea cioroiului, îi dișe:

— Șcii face cruce, măi Țigane?

„Ba nu, preaosfințite!“

— Atunci du-te și învață mai întâiu să faci cruce, și când vei ști, vino după bucate.

„Bine, apoi să mă învețe preaosfinția sa!“

Popa îl învătă a face cruce și a dișe: In numele tatălui, ală fiului, și ală sfântului duchu, Aminu.

A doua di veni Țiganul éraš la popa. Acum era voiosu, căci scia face cruce. Popa, om necređetóru, pune pe cioroiu la probă. Țiganul începe:

„In numele Tatălui și ală Duchului sfântu. Aminu... Așa-i părinte că-i bine?“

— Dér fiul unde i? întrebă popa

„E in tindă cu sacul“, răspune faranonul.

S. M.

MULTE SI DE TOATE.

Un obiectu barbaru.

Un diar chinezú din Șangai a atras de curéndu atențiunea asupra datinei barbare ce există in prefectura Fucean, de a sili pe véduva mortului să se omóre. Lucrul se petrece astfel: Când móre un bărbat, rudele lui stăruesc de véduva lui să se omóre și ea, de obicei prin spénderare, pentru ca să însoțescă pe réposatul și pe lumea cealaltă. Cu trei di înainte de terminul fixat pentru sinucidere, se organiză o mare serbare, cu care prilej rudenile réposatului întrebunțeză tóte mijlócele de convingere, pentru ca să înduplece pe soția lui a se omóri. In casu când ea se declară gata a se sinucide — și totdeuna sunt constrínse véduvele a face acésta, — atunci ea e purtată pe un tron in procesiune pompósă prin stradele principale ale locului și dusă pe un podeu înalt de mai multe picioare, anume ridicat, unde o aședă pe un scaun. Rudeniile și amicii ingenunche înaintea jertfei și o salută. Chiar și funcționarii obicnuescú a se duce acolo și a i-se inchina. După-ce se termină acésta ceremoniă, véduva își pune ea însași in gátu o funiă, ce atérnă de pe o bérnă și, unul din frații ei trage de funiă și o sugrumă. Nenorocita jertfă apoi se inmorméteză și se propune împératului, ca in amintirea jertfii ei, ce i-se descrie ca făcută „de bună voiă“, să i-se ridice un monumentu de onóre. In districtul Lien-Kiang, prefectura Fucean, acésta datină se dișe că e așa de lăpita, încatu mai că nu e familiă, care să nu se mândrécă cu o astfel de „véduvă virtuosă“, și de aci vine, că întregul district e plin de astfel de monumente de onóre (P'ailus, porți ori arcari de onóre), ridicate in amintirea véduvelóru sinucise. Acum câț-va ani s'a întâmplat, că și un prefectu, care tocmai atunci își ocupase postul și nu cunoscea acésta datină, fú invitat să asiste la o astfel de sinucidere (Sutti). Prefectul se duse la locul de jertfire, dér când véduva fú provocată să-și pună funia in gátu, ea începă deodată să strige tare și se svércolia nevoind să se sinucidă. Prefectul fú mișcat de acésta scenă și porunci celorl dimprejurul său, să scobóre pe véduva de pe scaunul de tăiere; ér rudeniile, vecinii și dascálul satului (Tipao) fură inhățați și fiă-care din ei primi câte o sută de lovitură țepene cu trestia, ba tatăl réposatului fú condamnat să porțe mai multe sêptémáni imprejurul gátului un mare guler de lemn (Cangue), pe când mamă-sa fú bătută peste gură cu talpa unei ghețe (cipicú). Acéstu prefectu a și dat o proclamațiune, prin care opria, sub cea mai aspră pedépsă, datina d'a sili véduvele să se sinucidă. Se pare însă, că oprirea a fost pré puțin luată in sémă, și de aceea acum diarul amintit atrage atențiunea autorităților.

Causa stângăciei.

Mulți ómeni facú tóte lucrurile cu mâna stângă, ér nu cu cea dréptă. Timpu îndelungatú s'a cređut, că acésta particularitate e urmarea vr'unei dispozițiuni deosebite interne, a unei deosebite formațiuni a creierilor; de altă parte este și părerea, că stângăcia e un defectu al deprinderii. Precum spune „Med. Naturw. Corr.“, părerea din urmă s'a întărit in timpul din urmă printr'o observare interesantă. In Dijon trăsese o familiă, părinții și trei copii. Doi dintre copii sunt stângáci. Medicul de casă cercetă după cauza acestui defectu și află, că acești doi copii au fost purtați de mama lor tot pe brațul ei celú stângu. Astfel brațul drépt al copilului venind tot pe umér, e împedecat d'a se mișca liberu, din contră pe celú stângu îl folo sescé copilul la jocu, la apucatú ș. a., așa că copilul se dedă a face tóte cu brațul stângu. Până ce e copilul micu, se póte desvâța ușor de acéstu defectu; când e mare însă, numai cu greu se póte desvâța, ori de locu.

Furtuna din 19 Augustu in Paris.

Luni s'era, in timpul violentei furtuni ce a cădutu asupra Parisului, véntulú sufla cu o astfel de intensitate la vérful turnului Eiffel de 300 metri, încatu au trebuit să opréscă proiectiunile de lumină electrică. — Cătră nou óre și trei quarturi se produse prima descărcare electrică, manifestându-se prin o detunare violentă și printr'o mică țșnitură de flacără, care a părutu că plécă din nuori pentru a se scobóri la vérful marelui paratrănetu (parafulgeru), d'asupra farului. Căteva grăunțe de metalu topit au cădutu din acéstu vérfu. In urma acestei descărcări sgomotóse, mai multe descărcări dișe „tăcute“ (inabușite) s'au produs, acompaniate de o sgărietură perceptibilă pe paratrănetele platformei proiectórilor de lumină electrică. In tr'unul din acele momente, gardianul farului se găsi încunjurat de un fel de nuori luminos; elú a simțit numai puțină zăpăcéla... Turnul de altfel n'a suferit de locu de visita trăsnetului și persónele, cari se găsiau la diferitele etagie, n'au suferit nici o comotiă. — Este de observat că, chiar in timpul vénturilor celorl mai violente, nu se simte vre-o oscilațiă in vérful turnului. — (După diarul tehnicu „Genie civil.“) — d.

Căendarulú sêptémáni.

Septembrie are 30 zile.		Răpăciune.	
Căendarulú Iulianu		Călend. Gregorian	
15 Nicodem	6. 13	3 Mac. Antim	5. 47
16 Ludmila	6. 11	4 M. Vavila și Moisi P.	5. 49
17 Lambert	6. 9	5 Prot. Zacharia	5. 51
18 Toma Ap.	6. 7	6 Minunea Arch. Mih.	5. 53
19 Ianuarie	6. 6	7 Muc. Sozont	5. 54
20 Eustachie	6. 5	8 (+) Nasc. Născ. de D.	5. 55
21 Mateiu	6. 4	9 + PP. Ioach și Ana	5. 56

Tergul de rimători din Steinbruch. La 9 Sept. n. starea rimătorilor a fost de 122.614 capete, la 30 Sept. au intrat 2478 capete și au esit 1339 rémánéndu la 3 Sept. un număr de 123.753 capete. — Se notéză: marfa un-gurescă veche, grea dela 40 cr. până la 42 — cr. marfa un-gurescă tineră grea dela 43 1/2 cr. până la 44 — cr., de mijloc dela 45 — cr. până la 45 1/2 cr. — ușor dela 47 cr. până la 43 cr. — marfă, țéránescă grea dela 40 până la 42 — cr. — de mijloc dela 44 — cr. până la 45 1/2 cr. ușor dela 47 — cr. până la 43 cr. — Marfă de România de Bakony grea dela — cr. până la — cr. transito mijlocia grea dela — cr. până la — cr. însă transito ușor dela — cr. până la — cr. transio dto țepósă grea dela — cr. până la — cr. transito mijlocia dela — cr. până la — cr.

Marfă sêrbescă grea dela 42—43 — cr. transito, mijlocia grea dela 43—44 — cr. transito ușor dela 43—44 1/2 cr. Porci îngrășati de un an dela — cr. până la — cr., îngrășati cu cucuruz dela — cr. până la — cr., îngrășati cu ghindă dela — cr. până la — cr. Cântăriți la gară cu 4 1/2.

Bursa de mărfuri din Budapesta dela 11 Sept. 1889

Séminte	Calitatea Per Hect.	Prețul per 100 oblogr.	
		dela	până
Grâu Bănățenescu	79	8.55	8.65
Grâu dela Tisa	79	8.50	8.60
Grâu de Pesta	79	8.55	8.65
Grâu de Alba-regala	79	8.55	8.65
Grâu de Bácska	79	8.55	8.65
Grâu ung. de nordu	79	—	—

Séminte vechi ori noue	soiulú	Calitatea Per Hect.	Prețul per 100 chilg.	
			dela	până
Sécară	Nutrefu	70—72	6.55	6.80
Orzu	de vinars	60.62	6.10	6.30
Orzu	de vinars	62.64	6.80	7.50
Orzu	de bere	64.66	8.—	9.50
Ovésu	—	39.41	6.65	1.10
Cucuruz	bănăț.	75	5.05	5.10
Cucuruz	altú soiú	73	5.—	5.05
Cucuruz	—	—	—	—
Hirică	—	—	5.25	5.50

Producte div.	S o i u l ú	Cursulú	
		dela	până
Sem. de trif.	Luțernă ungur. francesă	43.—	42.—
—	—	—	—
Oleu de rap.	roșiă rafinatú duplu	43.—	45.—
Oleu de in	—	44.—	44.50
Uns. de porc	dela Pesta dela țéră svénatá afumatá	7.90	7.50
Slănină	—	57.—	57.50
Său	—	58.50	58.—
Prune	—	57.50	58.—
Lictaru	—	32.—	33.—
Nuc	din Bosnia in buți din Serbia in saci slavonú nou banățenescú din Ungaria un-guresci sêrbesci bruti	—	—
Gogoși	—	—	—
Miere	galbină strecuratá de Rosenau brutu Drojdiute de spirt	37.—	38.—
Ceară	—	112.	123.
Spirtu	—	13.50	13.75
—	—	18.—	18.50

Bursa din Bucuresci din 6 Sept.

Valori	%	33 CUR.
Rentă română perpetuă 1875	5%	98 1/2
Renta română amortisabilă . . .	5%	98 1/2
dtto	4%	101 1/2
Renta rom. (rurale convertite)	6%	101 1/2
Oblig. de statú C. F. Române	6%	—
idem idem	5%	—
Imprumutulú Openheim 1866	8%	—
Imprumutulú Oraș. Bucuresci	5%	87.—
idem idem din 1884	5%	—
Impr. or. B. cu prime Loz. fr. 20	—	—
Credit fonciaru ruralu	7%	102 1/2
idem idem	5%	96 1/2
Credit Fonc. Urb. din Bucuresci	7%	102.—
idem idem	6%	101.—
idem idem	5%	92 1/2
idem idem	5%	72 1/2
Credit Fonc. Urban din Iasf.	5%	72 1/2
Oblig. Casei Pensiunilor fr. 300	10 fr	250.—

Banca Națion. ult. div. 73.35		1029.—
Dacia-România ult. div. 24 lei	200	274.—
Naționala de asig. ult. div. 18 lei	200	241.—
Banca Rom. ult. div. fr. 10	500	—
Soc. Rom. de Constr. ult. div. 250	—	—
Soc. Bazalt. Artif. ult. div. lei 27.50	250	—
Soc. Rom. de Hârtie ult. div. 100	250	—
Soc. de Reas. ult. div. 101 aur	200	—
Națion. de Asig. ult. div. 128.85	—	—
Societ. de Constr. ult. div.	—	104.—
Societ. de Hârtie ult. div.	—	—
Agio in Bursă	—	0.02 1/2
Rubla de hârtie	—	—

Banca Națion. a României		—
Scompt.	6%	—
Avansuri pe efecte	7%	—
Avansuri pe Lingouri	7%	—

Cursulú piețel Brașovú

din 14 Septembrie st. n. 1889.

Bancnote românesci	Cump.	9.44	Vând. 9.44
Argintú românescu	—	9.40	9.40
Napoleon-d'ori	—	9.46	9.46
Lire turcesci	—	10.70	10.70
Imperiali	—	9.70	9.70
Galbin	—	5.58	5.58
Seris. fonc. „Albina“ 6%	—	102.—	—
—	5%	98.50	—
Ruble rusesci	—	122.50	123.—
Mărci germane	—	5.10	5.10

Cursulú la bursa de Viena

din 13 Septembrie st. n. 1889

Renta de aurú 4%	—	99.55
Renta de hârtiă 5%	—	94.50
Imprumutulú căilor ferate un-gare	—	—
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostú un-gare (1-ma emisiune)	—	99.90
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostú un-gare (2-a emisiune)	—	117.—
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostú un-gare (3-a emisiune)	—	112.—
Bonuri rurale un-gare	—	104.70
Bonuri cu clasa de sortare	—	104.70

*) șoșoi-no vés, epurele'i in pădure.

Bonuri rurale Banat-Timișu	104.70
Bonuri cu cl. de sortare	104.70
Bonuri rurale transilvane	104.70
Bonuri croato-slavone	105.—
Despăgubirea pentru dijma de vină ungurească	99.75
Imprumutul cu premiul ungurească	137.90
Losurile pentru regularea Tisei și Seghedinului	129.75
Renta de hârtie austriacă	83.45

Renta de argint austriacă	84.30
Renta de aur austriacă	110.05
Losuri din 1860	137.00
Acțiunile băncii austro-ungare	911.—
Acțiunile băncii de credit ungar.	316.—
Acțiunile băncii de credit austr.	305.25
Galbeni împărătești	5.66
Napoleon-d'ori	9.48 1/2
Mărci 100 imp. germane	58.30
Londra 10 Livres sterlinge	119.55

Dintre toate organele, care compun corpul omenesc, cele mai importante sunt fără îndoială stomacul și canalul intestinal. De aceea este consultat, ca la cea mai mică boală a acestor organe să aibă fecine un medicament la îndemână, care după o scurtă întrebuințare să delature boala.

Un asemenea medicament probat este de decenii în totă Austro-Ungaria cunoscutul și plăcutul „Balsam de viață” al lui Dr. Rosa din farmacia lui B. Fragner în Praga și de căpetă în toate farmaciile mari.

Editor și Redactor responsabil: Dr. Aurel Mureșianu.

„ALBINA“

86,15

Institutul de credit și de economii
FILIALA BRAȘOV

primește depuneri spre fructificare cu Netto 5% fără nici o subtragere de dare, de asemenea și depuneri resplătibile „à vista” cu 3 1/2%, și recomandă pentru plasarea de capitale

Scrisuri fonciare „Albina” de 5%

care oferă cea mai bună siguranță și care se pot căpăta la institutul după cursul de zi.

Informațiuni mai de aproape se pot lua zilnic în biroul institutului, piața No. 90, dela 8—2 ore d. a.

== AVISŪ. ==

Amă onore a înconștința onor. publică, că primesc elevi atât începători, cât și mai înaintați pentru instrucția la pian în condițiuni avantajoase.

Pentru cât mai numeroasă clientelă se roagă

Cu stimă
Elena I. Mantsu,
Ulița Scheiloră Nr. 143.

155,3—2

Efectuează la casuri de strămutare dintr-un loc într-altul cu calea ferată, cu vaporul și pe șosele transportul obiectelor prin

CARELE LORŪ PATENTATE
pentru

TRANSPORTUL DE MOBILE

ce se închid. Fiind aceste cară tapetate complet înăuntru și așezate pe arcuri se economisește împachetarea precum și descărcarea și reincărcarea obiectelor.

125,8

Nro. 420—1889.

153,3—3

CITAȚIUNE.

Maria Dănilă Benția gr. or. din Hurezu în 18 Martie a. c. a urdit procesul divorțial asupra bărbatului său Ioan Zaharia Socaciu gr. cat. de acolo, carele depărându-se în România, și nesciindu-i-se ubicațiunea, nu i s'a putut comunica acțiunea spre răspundere. Inse urmărindu-se prin organele noastre politice și prin consulatul din Ploesci aflându-se, fu provocată a se reintorice acasă, ceea ce nici până azi nu a făcut, nici a plenipotențiat pre cineva, ca să-l reprezinte înaintea forului competente; de aceea se citează pre acesta cale, ca în termen de 6 luni să se prezente înaintea forului matr. gr. cat. de I-a instanță ală Făgărașului, spre a se confronta cu muierea sa; altcum procesului se va da curs liber, și la timpul său se va pertracta și decide și fără de densusul.

Dela presidiul forului matr. gr. cat. de I instanță ală Făgărașului.

Făgărașu, în 5 Septemvre 1889.

Easilu Rațiu,
vicar gr. cat.

☞ Cel mai bun mijloc din lume pentru curățit ☜

este universalul

SĂPUNŪ DE CURĂȚITŪ METALURI,

premiat la toate esposițiunile. Pentru metal, aur, argint, ferestri, sticle și oglinzi, prăchetat în cutii cu câte 100 bucăți. Brutto 4 3/4 Kilo.

Depositul principal

la
SIGMUND JUNGER,

Budapesta, Révay-Gasse No. 8.

Vendătorilor se acordă rabat însemnat

Cu mărunțitul se pôte căpeta la renumitele băcării, marchitanii, prăvăli de metaluri și unelte din toate localitățile.

150,6—2

Schimbare de locală.

Localitățile de oficiu ale *Camerei comerciale și industriale din Brașov* se află dela 11 Septemvre a. c. încolo în *Strada Căldărarilor* în edificiul Reuniunii industriale No. 518-a tractul I.

Brașov, 11 Septemvrie 1889.

157,3—2

Camera comercială și industrială.

Rugăm pe d-nii abonați ca la reînnoirea prenumerațiunei să binevoiască a scrie pe cuponul mandatului postal și numerii de pe fâșia sub care au primit diarul nostru până acuma.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Pretutindenî ca cel mai bun mijloc în contra tuturor insectelor recunoscutul

se cumpără veritabilu numai astfel:

deorece sa află numai în sticle cu numele

I. ZACHERL,

și nu e de avertisat mai mult de nimic altceva, decât de prafurile de insecte atât de mult falsificate, ce se vëndu cu creișaralul cântărite și numai în hârtia neimpachetată.

Asemenea trebuie atrasă atențiunea asupra multelor imitațiuni infame ale sticlelor adevărate „Zacherlin”, cu toate că ori-ce vëndător, care ține la renumele său, refusă de a da mână de ajutor la falsificații și seducerî

I. ZACHERL, VIENA.

În Brașov dela Domnii:

I. L. & A. Heshalmer
Emil Porr
Demeter Eremias
Karl Schuster, farmac.
Iulius Hornung
I. Goos

Heinrich Zintz
Carl Irk
Heinrich Rhein
Ferd. Iekelius, farm.
Franz Kelemen
Emil Jekelius

Ed. Kugler, farm.
Iul. Müller,
N. Grădinar
Ioh. Lerchenfeld
Karl Töpfer
George Stefanovici.

In **Elăpatak** la Domnii:
In **Rășnov** „
In **Șercaia** „
In **Uzon** „

I. Müller farmac.
Ios. Schuster
Iacob Ehrenwald
G. Temesvary & Söhne

In orașele cealalte și la țară depositele de Zacherlin veritabilu se pot vedea pe placatele espuse.

STICLA
IMPACHETATĂ

STICLA
DESPACHETATĂ

Farbige Seidenstoffe von 60 kr. bis fl. 7.65 p. Meter
und gemustert (ca. 2500 versch. Farben und Dessins).

Schwarze, weisse und farbige Seiden-Damaste
von fl. 1.40 bis fl. 7.75 p. Meter 18 Qual.—verfendet roben- und stückweise porto-
und zollfrei das **Fabriks-Depôt G. Henneberg** (K. u. K.
Hoflieferant), **Zürich**. Muster umgehend. Briefe kosten 10 fr. Porto.

Cea mai plăcută apă minerală.

Apa minerală

de

„RÉPÁT“

prin cel mai bogat conținut de acid carbonic și cel mai curat acid alcaic — făcându abstractiune de eminenta ei valoare medicală în contra lipsei de apetit, în contra indigestiei, greutății la stomac, bolenilor de rinichi și ale canalelor urinului, nervosității, anemiei și slăbiciunii — se distinge esecentă ca beutură obicinuată de tôte celelalte ape de asemenea natură, avându proprietatea, ca gustul ei plăcut și recoricoritor să se menție mai multă timp.

După opiniunea autorităților competente Apa minerală de „Répát“ — în urma norocoșei ei compozițiuni chimice și alți conținutului ei estraordinar de bogat în acid carbonic — principialmente natrium de acid carbonic concentrat — întrece nu numai tôte apele minerale de felul acesta din Austro-Ungaria, ci și multe din cele mai renumite ape minerale din străinătate.

Este de căpătat la tôte băcăniile mai mari, farmacia și restaurante, precum și în cantități mai mari la

109,24-23

Depozitul principal

G. GIESEL, Brașov,

Stada Teatrului No. 312

Apă minerală foarte plăcută pentru vin.

Face cele mai escelente servicii la suferințe de stomac.

Cea mai bună beutură recreatorie pentru masă.

AVIS

pentru

POSESORII DE PLANURI.

Un tehnic de pianuri, care a lucrat în cele mai mari și renumite stabilimente pentru construirea de pianuri din Germania și Austria (ale Vienei), și care este foarte deprins cu cele mai noue invențiuni și îmbunătățiri la mehanismul pianurilor cu onore se recomandă pentru reconstruiri, pentru îmbrăcarea cu piele nouă, precum și pentru reparatură de tot soiul.

Asemenea accordază în modul cel mai exact orice instrument.

149,6—4

Iohann Strobel

Ulița Schelloră No. 136.

Turnătoră de feră și fabrică de mașini a lui SCHLICK.

SOCIETATE PE ACȚII ÎN BUDAPESTA

FABRICA ȘI DIRECȚIUNEA:
VI. Aeuss. Waitznerstr. 1696—1699.

BIROUL ÎN ORAȘU ȘI DEPOSITUL:
VI. Podmaniczkygasse 17.

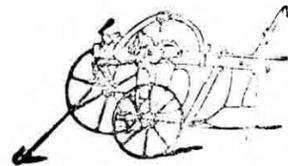
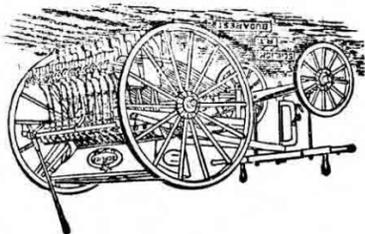
GARNITURI DE TREIERATĂ CU VAPORU ȘI CU VERTEJU (GÖPEL).

Pluguri patent. ale lui SCHLICK cu 2 și 3 fiare.

Mașini de sămănată în brazdă „HALADAS“

ale lui Schlick.

Mașini de sămănată care împrăștie grăunțele.

Pluguri-Royal patent. ale lui Schlick și Pluguri originale Vidats cu un fier, unelte agricole, grape, fărimate de bulgari, tocători, tăietori de sfeclă, mașini pentru a scote mustu sfeclor, sfărimate de porumb (cucuruz), mori pentru sfărimate, mori pentru curățit, mori pentru măcinat.

Părți aparținătoare de tôte sistemele de pluguri pentru rezervă ținemă totdeauna în deșit. — Prețurile cele mai eține. — Condițiuni de plată favorabile.

Prețuri-curente la cerere gratis și franco.

Observare. Ne onorăm a aduce la cunoștința p. t. D-lorăș mușterii, că deși amă mutat partea cea mai mare a birourilor noastre cese află în Budapesta VI, Podmaniczkygasse No. 17, în etablissementul fabricii noastre aflător: Budapesta, VI., Aeussere Waitznerstrasse Nr. 1696—99, totuși susținem în interesul și pentru comoditatea onor. d-ni clienți un birou în orașu, în localitatea de mai sus, unde vom ține un deșit din tôte produsele noastre de obiecte pentru țidiri și de mașini agricole.

Cu înaltă stimă

8,18—16

Direcția turnătoriei de feră și a fabricii de mașini a lui SCHLICK — societate pe acții.

EXPOZIȚIUNEA UNIVERSALA DIN PARIS.

Ocașione unică pentru visitatorii români!

A SE ADRESA:

GRAND HOTEL DACIA

41. Boulevard St. Michel. Paris.

Hotelieru român.

Bucătaria română-francesă.

104,25—21

Ajutoru grabnicu și siguru

pentru

SUPERINȚE DE STOMACHU ȘI URMĂRILE ACESTORA!!

Mijlocul cel mai bun și eficace pentru mântuirea sănătății, curățirea surcilor de stomach, lipsa de apetit, rigălei, congestiunilor, haemorhoidor etc. etc. In urma eficacității sale a devenit acest balsam acum unu siguru și dovedit medicament de casă populară.

„Dr. Rosa's Lebens-Balsam“.

Acest balsam preparat cu îngrijire din erburile alpine cele mai bune și tămaditoare se dovedește ca foarte folositor în contra tuturor greutăților de mistuire căreia de stomach, lipsa de apetit, rigălei, congestiunilor, haemorhoidor etc. etc. In urma eficacității sale a devenit acest balsam acum unu siguru și dovedit medicament de casă populară.

Sticla mare costă 1 fl., mică 50 cr.

Mii de scrisori de recunoștință stau la dispoziția!

FIȚI ATENȚII!!!

Spre a evita înșelătorii, facu pe fiecare atentu, că fiecare sticlă cu Dr. Rosa's Lebens-Balsam, care singur numai de mine este preparat după receta originală, este învelită în hărtia grosă albastră, care poartă în lungul ei inscripția: Dr. Rosa's Lebens-Balsam din farmacia „zum schwarzen Adler“, B. Fragner, Prag, 205—34 în limba germană, boemă, ungară și franceză, și cari sunt provădate cu alăturata marcă a fabricii luată sub scutul legalu.

Dr. Rosa's Lebens-Balsam

Veritabilu se pôte procura numai în

Depozitul principalu alu producătorului

B. Fragner,

Farmacia „Zum schwarzen Adler“

Prag 205—3.

In Budapesta: la farmacia I. von Török.

Tôte farmaciile din Brașov, precum și tôte farmaciile mai mari din monarchia Austro-ungară au deșite din acest balsam de viață.

Totu de acolo se pôte avea:

Alifa de casă universală de Praga

(Prager Universal-Haussaibe)

un medicamentu siguru și prin mii de scrisori de mulțămire recunoscutu în contra tuturor inflamațiunilor, rănilor și umflăturilor.

Acesta se întrebunțează cu succesu siguru la inflamațiuni, la stagnațiunea laptelui și întărirea țitelor cu ocașionea întărcării copilului, la abscese, ulcere, pustule cu puroiu, carbuncule; copturi la unghie, la panariți (ulcerațiuni la degete, la întărituri, umflături, tumorea glandulelor limfatice, lipome etc. — Tôte inflamațiunile, umflături, întărituri se vindecă în timpul cel mai scurtu; la casuri însă, unde s'a formatu deja puroiu absorbă buba și o vindecă în timpul cel mai scurtu fără dureri.

In cutiøre à 25 și 35 cr.

FIȚI ATENȚII!

De ôrce alifa de casă universală de Praga se imităză foarte deșu, facu pe fiecare atentu, ca singuru numai la mine se prepară după receta originală. Acesta este numai atunci veritabilu, decă cutiørele din metalu galbinu, în cari se pune, sunt înfășurate în hărtia roșie pe care s'află tipărită în 9 limbi esplicațiunea cum se se întrebunțează, împachetat și în cartone vinete — cari sunt provădate cu marca fabricii de mai sus.

Balsamă pentru auđu.

(Gehör-Balsam)

Celu mai probat și prin multe încercări cel mai temeinicu medicamentu pentru vindecarea auđului greu și spre redobândirea auđului perdutu. 1 Flacon 1 fl. 58,26—11